

Universitat Rovira i Virgili

Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

Seu Baix Penedès

**ENSENYAMENT DE MESTRES
EDUCACIÓ INFANTIL**

TREBALL DE FI DE GRAU

**CONTES I EMOCIONS: UNA ESTRATÈGIA
D'EDUCACIÓ EMOCIONAL PER INFANTS D'ENTRE
3 I 6 ANYS**

Noa Rivero Millán

Tutora: Dra. Sofia Moya Pereira

Tarragona, 31 de maig de 2023

RESUM

Les emocions guien les nostres accions i són presents en tots els aspectes de la nostra vida. Durant els últims anys, s'ha reconegut que el ple desenvolupament de la intel·ligència requereix una atenció especial a l'aprenentatge emocional, especialment durant l'etapa d'educació infantil. En aquest context, el conte ha sorgit com una eina àmpliament utilitzada. El principal objectiu d'aquest Treball de Fi de Grau és analitzar l'efectivitat del conte com a eina per treballar l'educació emocional entre els 3 i 6 anys, creant així la hipòtesi següent: la utilització dels contes en infants d'entre 3 i 6 anys augmentarà les seves habilitats emocionals. La metodologia utilitzada ha estat mixta, combinant enfocaments quantitius i qualitius. Els principals instruments de recollida de dades són 7 entrevistes en profunditat a professionals de l'àmbit educatiu, un qüestionari dirigit a mestres i un altre a famílies, respost per 63 persones. Els resultats obtinguts validen la hipòtesi plantejada. Algunes conclusions destacables són que la majoria dels professionals compten amb formació en educació emocional i que el conte és àmpliament utilitzat per treballar les emocions tant a l'aula com a casa. A més, tots coincideixen en l'eficàcia del conte i perceben millores significatives en les competències emocionals dels infants després de llegir-los. També destaquen que aquest recurs promou la gestió emocional, el desenvolupament de l'empatia i la capacitat de reconèixer i comprendre emocions. Les conclusions d'aquest estudi són coherents amb el marc teòric analitzat i confirmen la importància d'utilitzar el conte com a eina pedagògica i familiar per a fomentar el creixement emocional en la infància. Les principals limitacions de la recerca són la reduïda mostra, la limitació geogràfica i la dificultat per fer comparacions en un camp molt ampli encara per explorar. S'espera que aquest estudi serveixi com a punt de partida per a futures recerques que enriqueixin el coneixement i millorin pràctiques educatives en l'àmbit de l'educació emocional.

Paraules clau: educació emocional, emocions, contes, literatura infantil

RESUMEN

Las emociones guían nuestras acciones y están presentes en todos los aspectos de nuestra vida. Durante los últimos años, se ha reconocido que el pleno desarrollo de la inteligencia requiere una atención especial al aprendizaje emocional, especialmente durante la etapa de educación infantil. En este contexto, el cuento ha surgido como una herramienta ampliamente utilizada. El principal objetivo de este Trabajo de Fin de Grado es analizar la efectividad del cuento como herramienta para trabajar la educación emocional entre los 3 y 6 años, creando así la hipótesis siguiente: la utilización de los cuentos en niños de entre 3 y 6 años aumentará sus habilidades emocionales. La metodología utilizada es mixta, combina enfoques cuantitativos y cualitativos. Los principales instrumentos de recogida de datos son 7 entrevistas en profundidad a profesionales del ámbito educativo, un cuestionario dirigido a maestros y otro a familias, respondido por 63 personas. Los resultados obtenidos validan la hipótesis planteada. Algunas conclusiones destacables son que la mayoría de profesionales cuentan con formación en educación emocional y que el cuento es ampliamente utilizado para trabajar las emociones tanto en las aulas como en casa. Además, todos coinciden en la eficacia del cuento y perciben mejoras significativas en las competencias emocionales de los niños después de leerlos. También destacan que este recurso promueve la gestión emocional, el desarrollo de la empatía y la capacidad de reconocer y comprender emociones. Las conclusiones de este estudio son coherentes con el marco teórico analizado y confirman la importancia de utilizar el cuento como herramienta pedagógica y familiar para fomentar el crecimiento emocional en la infancia. Las principales limitaciones de la investigación son la reducida muestra, la limitación geográfica y la dificultad para hacer comparaciones en un campo muy amplio aún por explorar. Se espera que este estudio sirva como punto de partida para futuras investigaciones que enriquezcan el conocimiento y mejoren prácticas educativas en el ámbito de la educación emocional.

Palabras clave: educación emocional, emociones, cuentos, literatura infantil

ABSTRACT

Emotions guide our actions and are present in all aspects of our lives. In recent years, it has been recognized that the full development of intelligence requires special attention to emotional learning, especially during the early childhood education stage. In this context, the story has emerged as a widely used tool. The main objective of this Final Degree Project is to analyze the effectiveness of the story as a tool to work on emotional education between 3 and 6 years old, thus creating the following hypothesis: the use of stories in children between 3 and 6 years old will increase their emotional skills. The methodology used is mixed, combining quantitative and qualitative approaches. The main data collection instruments are 7 in-depth interviews with professionals of the educational field, a questionnaire addressed to teachers and another to families, answered by 63 people. The results obtained validate the hypothesis put forward. Some noteworthy conclusions are that most professionals have training in emotional education and that the story is widely used to work on emotions both in the classroom and at home. In addition, they all agree on the effectiveness of the story and perceive significant improvements in the emotional competencies of children after reading them. They also emphasize that this resource promotes emotional management, the development of empathy and the ability to recognize and understand emotions. The conclusions of this study are consistent with the theoretical framework analyzed and confirm the importance of using the story as a pedagogical and family tool to promote emotional growth in childhood. The main limitations of the research are the small sample, the geographical limitation and the difficulty in making comparisons in a very broad field yet to be explored. It is hoped that this study will serve as a starting point for future research to enrich knowledge and improve educational practices in the field of emotional education.

Key words: emotional education, emotions, stories, children's literature.

Universitat Rovira i Virgili
Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia
Seu Baix Penedès

Amb la finalitat de millorar la llegibilitat del present treball, s'evitarà l'ús constant del duplicat de gènere (mestre/mestra, alumne/alumna, etc.). Per tant, cada vegada que s'esmenti algun d'aquests conceptes es farà referència a tots els gèneres, sense implicar cap mena de discriminació ni valoració projectiva.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
2. MARC TEÒRIC.....	2
2.1. Què són les emocions?	2
2.2. Com funcionen les emocions?.....	3
2.3. Educació emocional	4
2.3.1. Competències de l'educació emocional	6
2.4. Les emocions a la primera infància.....	8
2.5. Formació en educació emocional del professorat	9
2.6. Els contes infantils	10
2.7. Característiques i estructura del conte.....	11
2.8. Funcions del conte infantil	12
2.9. Les emocions en els contes infantils	13
2.10. Lectura mediada	14
3. MARC METODOLÒGIC.....	16
3.1. Objectius.....	16
3.2. Punt de partida i hipòtesi.....	17
3.3. Disseny metodològic	17
3.3.1. Metodologia	17
3.3.2. Instruments de recollida de dades	18
3.3.3. Validació.....	20
3.3.4. Mostra.....	20
4. RESULTATS	21
4.1. Resultats del qüestionari.....	21
4.1.1 Respostes dels i les mestres.....	21
4.1.2 Respostes de les famílies.....	28
4.2. Resultats de les entrevistes.....	32

5. CONCLUSIONS	40
6. BIBLIOGRAFIA.....	43
7. ANNEXOS	47
7.1. Annex 1. Preguntes de l'entrevista.....	47
7.2. Annex 2. Qüestionari.....	48
7.3. Annex 3. Taula principals metodologies, mètodes i tècniques d'obtenció d'informació en investigació educativa	50
7.4. Annex 4. Validacions dels instruments de recollida de dades	51
7.5. Annex 5. Entrevistes transcrites	69

ÍNDEX DE TAULES

TAULA 1. Disseny de la investigació	19
TAULA 2. Dades poblacionals qüestionari	21
TAULA 3. Dades poblacionals qüestionari mestres.....	21
TAULA 4. Mitjana de la valoració dels i les mestres.....	26
TAULA 5. Respostes entrevistes (pregunta 4)	33
TAULA 6. Respostes entrevistes (pregunta 5)	34
TAULA 7. Respostes entrevistes (pregunta 6)	35
TAULA 8. Respostes entrevistes (pregunta 7)	36
TAULA 9. Respostes entrevistes (pregunta 8)	38
TAULA 10. Respostes entrevistes (pregunta 9)	39

ÍNDEX DE FIGURES

FIGURA 1. Components de les emocions	4
FIGURA 2. Model pentagonal de competència emocional.....	7
FIGURA 3. Pregunta 1. Qüestionari mestres	22
FIGURA 4. Pregunta 2. Qüestionari mestres	22
FIGURA 5. Pregunta 3. Qüestionari mestres	23
FIGURA 6. Pregunta 4. Qüestionari mestres	24
FIGURA 7. Pregunta 5. Qüestionari mestres	24
FIGURA 8. Pregunta 6. Qüestionari mestres	25
FIGURA 9. Pregunta 7. Qüestionari mestres	26
FIGURA 10. Pregunta 8. Qüestionari mestres	27
FIGURA 11. Pregunta 9. Qüestionari mestres	27
FIGURA 12. Pregunta 1. Qüestionari famílies	28
FIGURA 13. Pregunta 2. Qüestionari famílies	29
FIGURA 14. Pregunta 3. Qüestionari famílies	29
FIGURA 15. Pregunta 4. Qüestionari famílies	30
FIGURA 16. Pregunta 5. Qüestionari famílies	30
FIGURA 17. Pregunta 6. Qüestionari famílies	31
FIGURA 18. Pregunta 7. Qüestionari famílies	31

1. INTRODUCCIÓ

Les emocions estan presents en les nostres vides des que naixem, i juguen un paper molt rellevant en la construcció de la nostra personalitat i interacció social. Vivim les emocions en qualsevol espai i temps, amb la família, amics, educadors, etc. (Cassà, 2005). Però, que són les emocions? Hem d'educar les emocions? A través de quins recursos podem treballar-les?.

D'acord amb Bisquerra (2011), l'educació actual ha de prendre consciència de la importància de l'educació emocional i ha d'estar disposada a invertir esforç i temps en això.

En aquest sentit, el conte s'ha convertit en un recurs molt efectiu per treballar l'educació emocional amb els infants. Segons, Ibarrola (2016) quan els nens escolten contes i més tard aprenen a llegir, se'ls obre la ment i aprenen a descobrir els mil mons somiats per uns altres, les mil maneres de viure fora de la pròpia vida, accedint amb això a una mirada més àmplia sobre la realitat i generant una comprensió i una empatia que els capacita per a ser més oberts i tolerants.

Com estudiant d'educació infantil sempre m'ha interessat el tema de les emocions i la seva importància en el desenvolupament integral dels infants. No obstant això, trobava que aquest tema podia resultar massa ampli per dur a terme aquest treball. Durant les pràctiques en una escola, vaig tenir l'oportunitat de treballar amb contes i veure l'impacte que aquests tenen en el desenvolupament emocional dels infants. A partir d'aquesta experiència, vaig decidir centrar el meu Treball Final de Grau en l'estudi de l'ús dels contes com a eina per treballar l'educació emocional en els nens i nenes d'infantil, ja que considero que aquesta temàtica és de gran rellevància i pot aportar una perspectiva diferent en el camp de l'educació emocional.

Així, el present treball té com a objectiu principal analitzar l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys, per això, identificaré quin nivell de formació i coneixement tenen en el tema diferents professionals de l'educació, quins són els recursos més utilitzats per treballar-la, quins beneficis i funcions tenen els contes en aquest sentit i quines són les percepcions que tenen els professionals i les famílies envers aquest tema.

Amb la finalitat d'abordar aquests objectius, es durà a terme una metodologia mixta, és a dir, s'emprarà tant una metodologia quantitativa com qualitativa, mitjançant la utilització d'entrevistes en profunditat i qüestionaris com a instruments de recollida de dades. Tots dos instruments permetran obtenir informació valuosa i complementària per a l'anàlisi de l'objectiu plantejat en el present treball.

A continuació, s'exposa com s'estructura el treball:

En primer lloc, un marc teòric. En aquesta secció, s'exploraran les teories i estudis rellevants que recolzen el tema d'investigació, amb l'objectiu de proporcionar una base sòlida de coneixements que permetin comprendre de forma clara el context i objectius del treball.

En segon lloc, un marc metodològic, en el qual trobareu els pertinents objectius i el supòsit de partida, alhora que el disseny de la investigació, els mètodes, metodologia i instruments de recollides de dades emprats. Aquestes eines de recerca ajudaran a recopilar dades importants que permetran verificar o refusar la hipòtesi plantejada.

Finalment, es presentaran els resultats i les conclusions obtingudes, una bibliografia actualitzada i els annexos necessaris per a comprendre detalladament el procés i els resultats de la recerca.

2. MARC TEÒRIC

2.1. Què són les emocions?

Les emocions estan presents en el dia a dia de totes les persones, pràcticament en tot allò que realitzem, conviuen amb nosaltres i tenen un paper essencial en el nostre desenvolupament integral com a persones que viuen en una societat dinàmica. Per tant, sembla lògic pensar que tothom sap què són i per a què serveixen. No obstant això, ens trobem que a l'hora de la veritat la majoria de la gent no sap com definir aquest concepte. Les emocions són tan complexes que és difícil establir una definició precisa i exacte d'aquest constructe psicològic (Mora, 2008).

La paraula emoció procedeix del llatí *emotio*, *emotionis*, nom derivat del verb *emovere*. Aquest verb es forma de *movere* (moure, traslladar) i el prefix *e-* (de, des de) que significa retirar o fer moure. Ja d'entrada el seu origen etimològic ens dona informació sobre el seu significat, ja que indica que les emocions predisposen a l'acció.

L'enciclopèdia catalana digital (2013) defineix l'emoció com “procés i estat afectiu que revelen tant una manera subjectiva d'afrontar la realitat com un contingut de consciència determinat.”

En aquest mateix context, García C. (2013) afirma que les emocions són un seguit d'alteracions que sorgeixen en conseqüència d'un estímul, el qual provoca una resposta.

Segons Bisquerra (2003, p.12) “una emoción es un estado complejo del organismo caracterizado por una excitación o una perturbación que predispone a una respuesta organizada. Las emociones se generan como respuesta a un acontecimiento externo o interno”.

Ibarrola (2011) defineix l'emoció com una “reacción que se vivencia como una fuerte conmoción del estado de ánimo; suele ir acompañada de expresiones faciales, motoras, etc. y surge como reacción a una situación externa concreta, aunque puede provocarla también una información interna del propio individuo”. A més, afegeix que aquestes estan caracteritzades per quatre elements: el cognitiu (posar nom a l'emoció), el fisiològic (els canvis biològics que experimentem), el conductual (on dirigeix l'emoció la nostra conducta) i l'expressiu (com les expressem a través de diferents senyals corporals).

Com veiem, l'emoció és un concepte amb un caràcter multidimensional, que es treballa des de diverses àrees de coneixement, com pot ser la filosofia, la neurologia, la pedagogia o la psicologia entre altres. Pel que les diferents definicions que trobem sobre les emocions adopten un enfocament diferent en funció de la ciència des de la qual parteix o el corrent de pensament amb el qual s'identifiqui l'autor.

2.2. Com funcionen les emocions?

Segons Bisquerra (2003), les emocions es produeixen a través d'un procés complex que involucra múltiples àrees del cervell. Aquest procés comença quan les informacions sensorials (imatges, sons, olors...) arriben als centres emocionals del cervell.

Una vegada que aquestes informacions arriben a aquests centres emocionals, es desencadena una resposta neurofisiològica en el cos, la qual pot incloure l'alliberament d'hormones, que preparen al cos per a bregar amb una situació normalment estressant o perillosa.

Seguidament, el neocòrtex, la part del cervell responsable del pensament i la presa de decisions, interpreta la informació i li dona sentit a l'emoció.

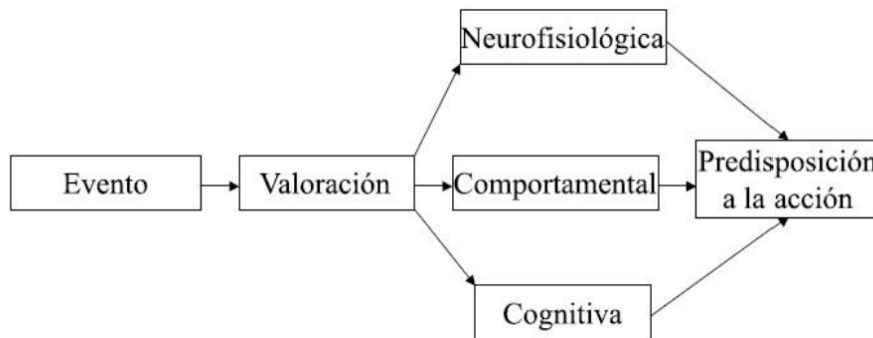
Un cop activada aquesta emoció, podem distingir tres components: neurofisiològic, comportamental i cognitiu. El primer es manifesta en respostes físiques, com pot ser suor, taquicàrdia, tremolor, etc. El segon, es manifesta en el llenguatge no verbal, principalment de

la cara, com pot ser un somriure o l'expressió resultant del plor. Finalment, el tercer component, consisteix a prendre consciència de l'emoció i identificar-la.

FIGURA 1

Components de les emocions

Font: Adaptació de “educación emocional y competencias básicas para la vida” (p.12), per Bisquerra (2003)

Des d'una mirada biologicista, en el seu llibre “Neuroeducació”, Mora (2017) aprofundeix i explica que la percepció dels estímuls sensorials és analitzat, en primer lloc, en àrees específiques de l'escorça cerebral. Posteriorment, passa al filtre del sistema emocional, on les percepcions sensorials s'etiqueten com a positives o negatives, interessants o neutres, etc. Aquesta informació, ja marcada amb un significat emocional, s'envia a les àrees d'associació de l'escorça cerebral, on es construeixen els processos mentals, de raó i pensament, i s'elaboren les funcions executives complexes. Finalment, arriba a l'hipocamp, on s'emmagatzema el percebut i après.

2.3. Educació emocional

El concepte d'intel·ligència emocional va ser introduït per Salovey y Mayer al 1990, dos especialistes en psicologia de la personalitat que plantejaven un model bastant individualista i autodidacta. Cinc anys més tard, al 1995, Danien Goleman va popularitzar i divulgar les aportacions d'aquests autors en un llibre anomenat “La intel·ligència emocional”, i entre els anys 2000 i 2005 va ser portat al món acadèmic gràcies, en gran part, als treballs de Bisquerra, qui plantejava el desenvolupament de la intel·ligència emocional des de les aules a través dels seus models d'educació emocional.

L'educació emocional és un procés educatiu, continu i permanent, que pretén potenciar el desenvolupament de les competències emocionals com a element essencial del

desenvolupament humà, a fi de capacitar per a la vida i amb la finalitat d'augmentar el benestar personal i social (Bisquerra, 2000, 2009, 2016). Aclarint que, un procés educatiu continu i permanent fa referència que ha d'estar present al llarg de tota la nostra vida i no només a l'educació obligatòria. Completament d'acord amb aquest autor, i en coincidència absoluta, Ibarrola (2016) defensa l'educació emocional com un complement inseparable del desenvolupament cognitiu, ja que els dos són essencials per un desenvolupament integral.

L'any 1996, es publica per encàrrec de la UNESCO, l'Informe Delors, un estudi de la "Comisión Internacional sobre la Educación del siglo XXI" presidit per Jacques Delors, qui subratllava la importància de l'educació emocional com a essencial en el creixement cognitiu i com a mesura fonamental de prevenció, ja que segons defensa, molts problemes tenen el seu origen en el camp emocional. L'educació emocional cerca ajudar les persones a explorar, comprendre i controlar les seves emocions, i a integrar-les com a habilitats.

Són molts els aspectes que han conduït al fet que l'educació emocional sigui considerada summament important, no obstant això, han sigut insuficients, quedant en un segon pla i formant part del currículum ocult (Reina y Sánchez, 2016, pp. 182-183). Bisquerra (2011) sosté que el sistema educatiu ha de brindar als estudiants una educació emocional perquè aquests adquireixin unes competències que els ajudin a desenvolupar-se de forma integral i a obtenir un benestar personal i social. Aquesta educació hauria de començar en l'etapa d'educació infantil i continuar al llarg de tota la vida, treballant tant les emocions positives com les negatives i entenent que ambdues formen part de la vida quotidiana de les persones. És crucial aprendre a saber identificar, controlar i expressar adequadament totes les emocions. D'acord amb aquestes afirmacions, Durlak, Domitrovich, Weissberg i Gullotta (2015) conclouen que ja ha passat el moment de discutir si s'ha de posar en pràctica o no l'educació emocional, i afirmen que és l'hora de posar-ho en pràctica, considerant-ho una de les urgències educatives en l'àmbit mundial.

En aquest context, Bisquerra (2000) proposa una sèrie d'objectius que persegueix l'educació emocional, acarant que, perquè la consecució d'aquests objectius sigui eficient, és necessari la col·laboració de tots els membres de la comunitat educativa (famílies, mestres, etc.). Aquests són:

– Promoure el desenvolupament integral de l'alumnat.

- Adquirir un millor coneixement de les pròpies emocions.
- Identificar les emocions de la resta.
- Desenvolupar l'habilitat de regular les pròpies emocions.
- Prevenir els efectes nocius de les emocions negatives.
- Desenvolupar l'habilitat per generar emocions positives.
- Desenvolupar l'habilitat d'automotivar-se.
- Adoptar una actitud positiva davant la vida.
- Millorar les relacions interpersonals.
- Desenvolupar les habilitats de vida per al benestar personal i social

Més tard, aquest mateix autor, sosté que “l'objectiu de l'educació emocional és el desenvolupament de competències emocionals, les quals han de ser considerades com a competències bàsiques per a la vida”.

2.3.1. Competències de l'educació emocional

La competència emocional és un constructe que inclou diversos processos i que, igual que altres constructes psicològics, la delimitació del concepte encara és un tema de debat on els experts no aconsegueixen un acord unànim. És per això, que nombrosos experts han definit diverses competències i definicions sobre aquest constructe. Seguidament revisarem algunes d'elles.

Bisquerra i Escoda (2007) entenen les competències emocionals com un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds que són essencials per poder comprendre, expressar i regular adequadament els fenòmens emocionals.

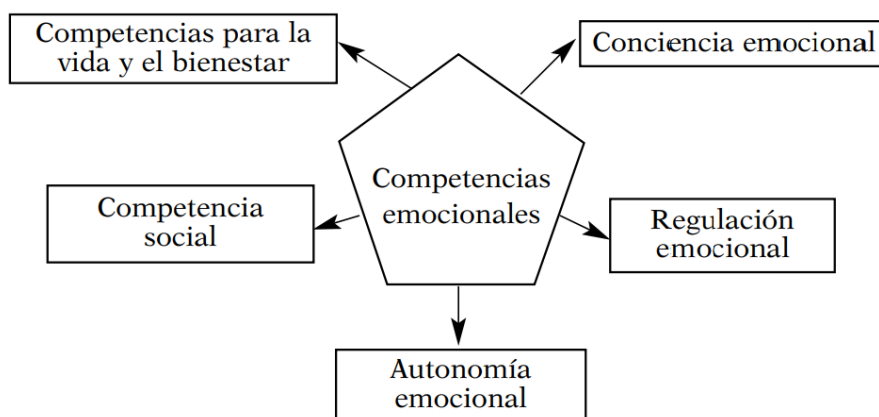
Autors com Salovey i Sluyter (1997) identifiquen cinc dimensions bàsiques en les competències emocionals, les quals són: cooperació, assertivitat, responsabilitat, empatia i autocontrol. Respectivament, Goleman (1995), identificava també cinc dominis emocionals: autoconsciència emocional, maneig de les emocions, automotivació, empatia i habilitats socials, que incloïa 25 competències. Més tard, Boyatzis, Stubbs i Taylor (2002), passen a proposar només quatre dominis i 18 competències, per la qual cosa podem dir que a mesura que s'anava investigant i es tenia més informació i coneixement, la competència emocional anava concretant-se cada cop més.

Un cop revisades les anteriors propostes i a partir del marc teòric realitzat sobre l'educació emocional, ens centrarem en el Grup de Recerca Psicopedagògica de la Universitat de Barcelona, on es treballen les competències emocionals i l'educació emocional tant en la dimensió d'investigació com de decència. El model GROPE està en revisió permanent (Bisquerra i Escoda, 2007; Bisquerra, 2009, 2016) i classifica les competències emocionals en cinc blocs principals: consciència emocional, regulació emocional, autonomia emocional, competència social i competències per a la vida i el benestar. En cadascun d'ells hi ha una sèrie d'aspectes més específics, que tenen el nom de microcompetències.

FIGURA 2

Model pentagonal de competència emocional

Font: Bisquerra (2009)

A continuació, un breu resum d'aquestes competències:

- *Consciència emocional*: És l'habilitat de prendre consciència de les nostres pròpies emocions i de les emocions dels altres, incloent-hi la capacitat de percebre i comprendre l'ambient emocional d'un determinat context.
- *Regulació emocional*: Habilitat que ens permet manejar les nostres emocions de manera adequada i efectiva. Implica prendre consciència de com les nostres emocions estan relacionades amb el nostre pensament i comportament, tenir estratègies efectives per a afrontar diferents situacions, capacitat de generar emocions positives de manera conscient, etc.

- *Autonomia emocional*: Inclou una sèrie de característiques relacionades amb l'autogestió personal com l'autoestima, l'actitud positiva, la capacitat d'analitzar críticament les normes socials, buscar ajuda, etc.
- *Competència social*: Capacitat de mantenir bones relacions amb els altres. Això implica dominar habilitats socials, tenir una comunicació efectiva, ser respectuós, tenir actituds pro-socials i ser assertiu, entre altres qualitats.
- *Competències per la vida i el benestar*: Habilitat d'adoptar comportaments apropiats i responsables per a enfrontar satisfactòriament els desafiaments diaris, tan personals, professionals o socials.

2.4. Les emocions a la primera infància

S'ha demostrat que la major part del desenvolupament emocional es produeix des del naixement fins a la pubertat (Marzo, Roca i Castillo, 2002), sent crítics els primers sis anys de vida, és a dir, durant el primer i segon cicle d'educació infantil.

Ja des del naixement, l'ésser humà experimenta una sèrie d'emocions i sentiments com disgust o afecte, i respon a aspectes com el to de veu d'un adult referent o d'una cara coneguda (Ibarrola, 2011).

Dins del sistema d'interacció infantil pròxim (familiars), l'experiència i naturalesa de l'aferrament que provoca la unió emocional entre l'infant i el seu cuidador agafa significat. Les experiències que es viuen en aquestes primeres relacions semblen tenir un gran impacte en el desenvolupament afectiu social o inclús cognitiu a llarg termini (Vasta, R., 2009).

Maccoby (1992) ofereix una perspectiva diferent i menys biològica, ja que segons aquest autor, les conductes d'aferrament es deuen a una combinació d'estímuls positius i negatius que el nadó i el cuidador experimenten mútuament a través de la seva pròpia interacció i de l'experiència que proporciona el contacte amb l'altre.

Per tant, podem dir que malgrat que les respostes emocionals tenen un component biològic, el seu desenvolupament també està influenciat per l'experiència de l'entorn social. A mesura que els infants creixen, aprenen a reconèixer i descriure les seves emocions a través de les seves experiències i interaccions diàries amb el món que els envolta.

Seguint amb l'evolució del desenvolupament emocional, al final del primer any, l'infant és capaç de respondre adequadament a les expressions facials del seu cuidador. Aquesta

capacitat és un pas crucial en el desenvolupament de l'empatia, ja que ens indica que l'infant és capaç de discriminar, fins a cert punt, si les emocions d'una altra persona són “positives” o “negatives” o si indiquen algun tipus d'aprovació o desaprovació.

En el segon any de vida, els infants experimenten un gran canvi, comencen a actuar de manera intencional per fer mal, molestar, consolar, etc. a altres. Aquest fet mostra que comencen a comprendre com les seves accions afecten les emocions dels altres, i com poden influir en elles.

Des dels dos fins a aproximadament els cinc anys, les emocions van madurant i apareixen sentiments com la inseguretat, l'enveja o la confiança, sentiments que requereixen la capacitat de comparar-se amb els altres.

És per això que “la etapa de la educació infantil, resulta crucial para establecer los cimientos de su inteligencia emocional” (Ibarrola, 2011).

2.5. Formació en educació emocional del professorat

Un dels requisits fonamentals perquè un centre es plantegi crear un programa d'educació emocional és la sensibilització del professorat com a pas previ a la seva formació, perquè només el professorat sensibilitzat i format està en condicions de portar-lo a la pràctica de manera efectiva (Bisquerra, 2019). Coincidint amb Bisquerra i Navarro (2018) “és imprescindible que el professorat desenvolupi les seves competències emocionals. Igual que no es pot ensenyar a llegir sense saber llegir, tampoc es pot ajudar al desenvolupament emocional dels nens sent analfabet emocional.”

En aquest sentit, López (2003) planteja com a objectiu portar a la pràctica els estudis d'educació emocional durant la formació del professorat universitari, assegurant així una formació adequada a les necessitats del moment. No obstant això, perquè aquesta formació sigui efectiva, és necessari que s'imparteixi a través de programes coherents des d'un punt de vista teòric, que hagin rebut validació científica i que involucrin a la majoria de la comunitat educativa (Berrocal, González, i Cobo, 2017).

En els últims anys, s'ha observat un creixent interès per la formació en competències personals, la qual cosa ha impulsat la creació de diversos postgraus i màsters especialitzats en educació emocional en les universitats espanyoles (Escoda, Berlanga, i Bossello, 2019). Aquesta tendència mostra un compromís creixent cap a una educació integral, que atén no sols

el desenvolupament cognitiu, sinó també a l'emocional, i s'espera que continuï en augment en els pròxims anys.

2.6. Els contes infantils

Els contes són part de la història de la humanitat, formen part de les nostres vides i de la nostra educació. Si fem la vista enrere, la majoria de nosaltres recordarem aquells moments abans d'anar a dormir, a l'escola, etc. on ens explicaven contes. Avui dia, és una de les eines més utilitzades pels mestres d'infantil, i és que són elements integradors i plens de possibilitats (Cassà, 2011).

L'enciclopèdia catalana digital (2013) defineix el conte com una “narració, generalment breu, d'un fet o d'una sèrie de fets reals, llegendaris o ficticis, amb la intenció d'entretenir, divertir, moralitzar, etc”.

Segons Juan Cervera (1991) la literatura infantil és “toda manifestación artística que tiene como base la palabra y está dirigida a satisfacer los intereses y necesidades de los niños”.

Segons Carrasco (2009) el conte és una narració curta de caràcter fantàstic o realista, relacionada a succeïments que mitjançant paraules escrites busquen crear un ambient d'incertesa. Permet al nen traslladar-se imaginàriament al lloc on es desenvolupen els esdeveniments, que es diverteixin i escoltin amb atenció.

Colomer (2002), aporta a aquestes definicions la importància de les il·lustracions i sosté que en els contes, el text i les imatges col·laboren junts per donar-li significat a la història, de manera que per poder explicar-lo, s'ha de recórrer tant a les paraules com al que evocuen les il·lustracions.

Com veiem, podem trobar una gran varietat de definicions sobre aquest mateix concepte, no obstant, tots coincideixen en el fet que és una narració, generalment breu, que pot ser realista, llegendària o fictícia, que té la intenció de divertir, moralitzar o entretenir i que formen part de la infància de les persones.

2.7. Característiques i estructura del conte

El secret d'un bon conte infantil estiva en què l'estil i l'argument no falsegin la realitat del nen, sinó que la interpretin a partir dels seus pensaments, per la qual cosa es requereixen una sèrie de coneixements de psicologia infantil i pedagogia, que permeten l'accés al món de l'infant en relació amb la seva edat, interessos i necessitats (Anguita, V. i Jashes, Y., 2005).

Segons Montoya (2003), perquè la literatura agradi als nens i funcioni com a tal, és necessari que aquesta estigui ancada en el llenguatge infantil i que l'escriptor s'esforci per entendre al nen, informant-se sobre com aquest interpreta i experimenta el seu món cognoscitiu. A més, al·ludeix que també és molt important que el protagonista sigui autèntic i coherent al llarg de la narració, per tal que els infants puguin sentir-se identificats amb les seves accions i idees.

Pel que fa a l'estructura del conte infantil, aquesta ha d'estar ben fixada per l'autor perquè la història desperti curiositat, interès i motivació en els lectors de totes les edats. En aquest context, Bocardo (2011) sosté que l'estructura ha de ser la següent:

- *Introducció o plantejament*: és la part inicial de la història, on es presenten tots els personatges i les seves intencions. El que es presenta en la introducció és el que es trenca o altera en el nus, és a dir, s'estableixen les bases perquè el nus tingui sentit. Normalment, es comença descrivint un dia, personatge i lloc, i comencen amb frases com: "hi havia una vegada", "en un temps molt llunyà", etc.
- *Desenvolupament o nus*: és la part on es presenten els conflictes o problemes que tenen els personatges de la història i on succeeixen els fets més importants i emocionants.
- *Desenllaç o final*: és la part on se sol donar el clímax (punt de major complexitat i intensitat en una història o situació), la solució a la història i on finalitza la narració.

Pel que fa a aquest últim punt, Montoya (2003) planteja que la solució del conflicte és la part més delicada de l'argument, ja que exigeix un final feliç com a símbol del triomf de la bondat i la justícia per sobre de la maldat.

2.8. Funcions del conte infantil

Segons Ibarrola (2016), els contes infantils tenen cinc funcions clau:

La primera, alimentar la funció màgica que satisfà i estimula la imaginació i la fantasia dels més petits, que ella descriu com “cualidades de las que andamos muy necesitados en un mundo cada vez más materialista y tecnificado”.

La segona, proporcionar personatges i situacions que satisfan la necessitat lúdica dels infants i que els hi permet evadir-se de la realitat.

La tercera, la transmissió d'una ensenyança moral i de valors. És per això que, en nombroses ocasions, a l'argument dels contes se'ns plantegen situacions en les quals els personatges han de decidir com actuar, obtenint una recompensa o, en cas contrari, una conseqüència desafortunada. Així mateix, Vázquez, P. G., i Donoso (2008) suggereixen que la literatura ajuda als infants a desenvolupar la capacitat per enjudiciar les actituds dels personatges davant una situació de conflicte i relacionar aquestes actituds amb les seves pròpies experiències i valors, aprenent a avaluar situacions, valorar comportaments i predir conseqüències.

La quarta, una funció espiritual, que parla sobre transcendir la ment lògica i arribar a la comprensió de veritats i valors universals a través de la intuïció. La majoria de veritats metafísiques, ètiques i filosòfiques no poden ser explicades a través del llenguatge convencional, no obstant, una anècdota, conte o llegenda, són capaces de transmetre aquestes veritats i valors de manera accessible i comprensible per a tots. Així, els contes infantils permeten saltar-se les barreres i filtres que distorsionen la seva veritat i arribar directament al cor.

La cinquena i última funció que proposa l'autora, és la funció terapèutica. Aquesta defensa que els contes poden sorgir de la memòria inconscient en qualsevol moment i oferir-nos solucions a problemes i a situacions difícils que visquem, arribant a produir-nos la sensació que el conte s'ha fet per nosaltres i que la seva ensenyança encaixa perfectament amb la nostra situació vital.

Autors com Botelho (2013), relacionen aquesta última funció amb la pedagogia hospitalària, la qual tracta la utilització de contes infantils per al tractament de nens i nenes amb malalties físiques, psicològiques i mentals, els quals es troben a hospitals, clíniques o altres llocs similars.

“Totes aquestes funcions estan com llavors de coneixement, sobre un mateix i sobre el món, adormides en els llibres, esperant que algú les desperti” (Ibarrola, 2016).

Per concloure aquests apartats i a tall de resum, podem dir que el conte infantil és una eina educativa que ha estat present al llarg de la història de la humanitat, i és amplament utilitzada en l'educació infantil. Existeixen moltes definicions del que és un conte, però totes coincideixen que és una narració, generalment breu, que pot ser realista, llegendària o fictícia, que té la intenció de divertir, moralitzar o entretenir i que està dirigida a un públic infantil. Aquest recurs ha de tenir una estructura ben definida, que segueix una introducció, un desenvolupament i un desenllaç. El seu estil i argument no han de falsejar la realitat del nen, i ha d'estar ancorat en el llenguatge i els interessos infantils. Les il·lustracions són importants per donar significat a la història, i és important que el protagonista sigui autèntic i coherent.

2.9. Les emocions en els contes infantils

El conte es considera una eina clau de socialització i, al mateix temps, un mitjà eficaç per a millorar la competència emocional de l'alumnat en totes les etapes educatives, especialment en l'etapa d'educació infantil. Per aquesta raó, la literatura infantil busca establir una connexió particular entre el lector i el text des d'un punt de vista emocional, a fi d'ajudar-lo realment a progressar en el seu procés de desenvolupament personal (Serrano, 2019).

Cassà (2011), d'acord amb aquesta idea, especifica que els contes són un molt bon recurs perquè els infants comencin a canalitzar les seves emocions, ja que s'identifiquen amb els seus personatges i amb els seus sentiments, generant així vincles emocionals.

Segons Ibarrola (2016), la lectura de contes crea un espai per a compartir emocions i genera espais emocionals on tots els éssers humans podem comunicar-nos, ja que "el llenguatge del cor és un idioma universal que va més enllà de les paraules". La lectura es converteix en una experiència totalment immersiva quan l'emoció es combina amb la paraula, creant així el binomi ideal que ens permet aprofitar tot el potencial de la lectura. La lectura afavoreix el desenvolupament personal, la consciència de les nostres emocions més intenses, la visió interior, etc. I així, comença un dels seus rols més importants, la seva funció com a component de l'educació emocional.

Ibarrola (2016) planteja que perquè els contes afavoreixin el desenvolupament de l'educació emocional, han de tenir en compte els següents aspectes:

1. Que es vegin clarament les diferents emocions i si són apropiades o no davant una circumstància donada. (per exemple, no hi ha molts contes que descriguin les diverses formes de sentir culpa o vergonya).
2. Que els lectors puguin identificar-se de forma fàcil amb els personatges.
3. Que mostrin igualtat davant l'expressió emocional de nens i nenes.
4. Que defensin la llibertat d'expressió enfront de la repressió.
5. Que les il·lustracions mostrin de forma clara les expressions gestuals dels personatges, especialment com mouen la boca, els ulls i les celles.
6. Que la il·lustració sigui coherent amb el text o amb les emocions que estan sentint els personatges.
7. Que permetin al lector la capacitat d'aprofundir en les seves emocions i li donin la possibilitat d'ampliar-les interactuant amb les emocions dels personatges.

Segons aquesta autora, en la conferència “La educación emocional a través de los cuentos”(2020), els infants lectors també tenen la possibilitat d'ampliar el seu ventall d'experiències. Els éssers humans portem una vida lineal, hem nascut en un temps i en un entorn, i vivim experiències envers això, però cada vegada que llegim un conte, s'incorporen al nostre “bagul” les experiències dels personatges dels contes, eixamplant així la nostra capacitat d'entendre el món i d'entendre als altres. Segons Serrano (2019), perquè això succeeixi, necessitem coneixement i l'aprenentatge de continguts que potenciïn la lectura en tota la seva complexitat; és a dir, que permetin a l'infant viure i gaudir de la lectura literària per a, en última instància, poder integrar-la en la seva experiència personal.

D'aquesta forma els infants aconseguixen tenir a la seva disposició eines per a entendre les seves pròpies emocions i les dels altres. Ibarrola (2020), conclou la conferència amb el següent pensament: “A través dels contes, els nostres fills i alumnes poden aprendre altres maneres de viure, altres formes de sentir i altres maneres de pensar”.

2.10. Lectura mediada

Com ja s'ha esmentat al llarg d'aquest treball, els contes poden ajudar a educar les emocions dels lectors. No obstant, el desig de llegir no és innat, requereix que algú el sembri, el contagiï, el convidi. Així, en aquest procés lent i gradual, el lector requereix d'un intermediari,

un mediador que faciliti els seus primers contactes amb els llibres i la lectura, que l'ajudi a descobrir les emocions i la diversió que aquests relats ofereixen, i mantingui el seu interès en ells fins que formin part de la seva vida quotidiana (Ibarrola, 2016).

Riquelme i Munita (2014), defineixen al mediador de lectura com un adult que facilita els primers acostaments del nen en el món dels llibres, en un procés en el qual prevalen l'afectivitat i la creació d'un moment de lectura acollidor i gratificant. Allí, el mediador demostra el seu gust per llegir i per sembrar aquest desig en l'altre, en aquest cas el nen i les seves poques experiències prèvies amb la lectura.

Així, el mediador, mitjançant la narració de contes, provoca una experiència compartida on el component emocional i afectiu i el plaer que produeix la lectura, són essencials tant pels infants com per a ell mateix.

Aquest procés d'interacció entre el text, el narrador i els auditors (en aquest cas els infants) té com a objectiu principal la connexió del nen amb el relat, i això s'aconsegueix en bona part gràcies a la capacitat del mediador de "vehicular" els sentiments i atmosferes emocionals pròpies de la narració, permetent així l'exploració d'aquests mons narrats al nen.

Perquè això succeeixi, el narrador ha d'enriquir la seva lectura del text amb altres elements propis del llenguatge no verbal i paraverbal. En aquest sentit, l'entonació, el to i ritme adequats són fonamentals per a canalitzar en forma versemblant i atractiva la trama de la narració. (Riquelme i Munita, 2014).

Seguint aquesta idea, Ibarrola (2016) afirma que és molt important explicar els contes amb molta entonació i mímica. Des d'aquesta trobada efectiva sorgirà la curiositat de mirar un conte i els seus dibuixos, mentre un adult els hi tradueix el seu significat. Després arribarà el moment de l'autonomia en el qual l'infant agafarà un llibre lliurement i se submergirà en un altre món.

En aquest context, Ibarrola (2016), crea els principis d'una narració efectiva, els quals són:

1. Tots tenim la capacitat per explicar històries
2. Practicar el fet de contar històries quotidianes amb entusiasme
3. Observar les reaccions dels oïdors
4. Utilitzar el to de veu, les emocions i sentiments, i els sentits (això donarà més realisme a la història).
5. Adaptar els contes a l'edat i situació dels oïdors

6. Ser flexible i adaptar-se a les diferents circumstàncies
7. Transmetre emocions a través de la veu i el llenguatge corporal
8. Variar el ritme d'emissió de la parla i adaptar-lo a l'estat emocional i físic de l'oïdor
9. Tan important és el contingut verbal del conte com el procés de connexió entre les persones

3. MARC METODOLÒGIC

Una vegada s'ha realitzat la revisió de la literatura, s'ha plantejat el problema i elaborat el marc teòric, s'inicia un altre moment especialment difícil en el procés de recerca, la selecció de l'enfocament des del qual iniciar la recerca i del mètode més adequat al problema que es pretén estudiar (Bisquerra, 2004).

Bisquerra (2004), defineix la investigació educativa com un conjunt sistemàtic de coneixements sobre la metodologia científica aplicada a la recerca de caràcter empíric sobre els diferents aspectes relatius a l'educació. Fer recerca educativa significa aplicar el procés organitzat, sistemàtic i empíric que segueix el mètode científic per a comprendre, conèixer i explicar la realitat educativa, com a base per a construir la ciència i desenvolupar el coneixement científic de l'educació.

A continuació, s'exposaran els objectius, hipòtesis, mètodes, instruments de recollida de dades, mostres i resultats de la present proposta metodològica.

3.1. Objectius

Aquesta proposta metodològica s'enfoca a assolir els següents objectius:

Objectiu general:

- O.G: Analitzar l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys.

Aquest objectiu es ramifica en els següents *objectius específics:*

- O.E.1: Identificar el nivell de formació en educació emocional i/o contes que tenen els professionals que s'hi dediquen.
- O.E.2: Investigar l'estat de coneixement i utilització del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional per part dels professionals.
- O.E.3: Identificar quins són els recursos i estratègies més utilitzats per treballar l'educació emocional.

- O.E.4: Analitzar les percepcions sobre l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional per part dels professionals.
- O.E.5: Identificar els principals beneficis i funcions de treballar les emocions en edats primerenques amb la utilització del conte.
- O.E.6: Comparar les percepcions dels professionals amb les famílies sobre la importància, beneficis i efectivitat dels contes com a eina clau per fomentar l'educació emocional en infants.

3.2. Punt de partida i hipòtesi

El punt de partida d'aquest treball neix de la meva experiència durant el període de pràctiques a una escola d'educació infantil, on llegia contes als infants de forma habitual abans que marxessin a casa. Durant aquest període vaig observar que els infants mostraven un gran interès per escoltar els contes i que, a més de la seva dimensió lúdica, realment aprenien valors i estratègies a través de les històries que els explicava. Aquesta observació inicial em va portar a considerar que els contes podrien ser una eina efectiva per treballar l'educació emocional en aquesta franja d'edat, i d'aquí es deriva la hipòtesi del meu treball.

La meva hipòtesi és que la utilització dels contes com a recurs per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys resultarà en un augment de les seves habilitats emocionals.

És important destacar que aquesta hipòtesi és una suposició inicial basada en les observacions realitzades durant les pràctiques a l'escola i la recerca d'informació. Per tant, serà fonamental recopilar dades i opinions de professionals experts en l'àmbit de l'educació, per així avaluar i confirmar aquestes suposicions.

3.3. Disseny metodològic

3.3.1. Metodologia

La present proposta fa ús d'una metodologia d'investigació mixta, ja que s'empra tant una metodologia quantitativa com una metodologia qualitativa.

La metodologia **quantitativa** en recerca educativa s'ha desenvolupat en tractar d'imitar el procediment de recerca de les ciències físiques i naturals. Des d'aquesta perspectiva metodològica l'investigador se separa de la realitat que configura l'objecte d'estudi amb la

finalitat de descobrir regularitats i formular generalitzacions probabilístiques que possibilitin la seva predicció. Per a la recollida de dades utilitza instruments com els tests, les escales o els qüestionaris amb el propòsit de definir operativament els fenòmens en mesures estandarditzades, vàlides i fiables que, posteriorment, seran analitzades (Bisquerra, 2004).

La metodologia **qualitativa** és una activitat sistemàtica orientada a la comprensió en profunditat de fenòmens educatius i socials, a la transformació de pràctiques i escenaris socioeducatius, a la presa de decisions i també cap al descobriment i desenvolupament d'un cos organitzat de coneixement (Sandín, 2003). Bisquerra (2004), afegeix que en aquest cas, l'aproximació a la realitat es du a terme "des de dins", juntament amb les persones implicades i compromeses en aquestes realitats.

L'ús d'aquesta metodologia té la finalitat d'obtenir uns resultats més exhaustius i propers als objectius desitjats, establint conclusions més sòlides sobre la importància del conte en l'educació emocional i el seu potencial com a eina pedagògica.

3.3.2. Instruments de recollida de dades

Per efectuar la recollida de dades, s'han realitzat entrevistes a diferents professionals de l'educació que envolten el món dels infants i un qüestionari dirigit a mestres/as i famílies.

Ruiz-Olabuénaga, Aristegui i Melgosa (2002) entenen l'**entrevista** com una tècnica per obtenir informació, mitjançant una conversa professional amb una o diverses persones, per a un estudi analític de recerca o per a contribuir en els diagnòstics o tractaments socials.

L'entrevista que he portat a terme és semiestructurada, individual i profunda. Únicament hi ha un entrevistat alhora i parteix d'un guió que predetermina la informació que es requereix (Meneses i Rodríguez, 2011). Consta de nou preguntes obertes, la qual cosa possibilita major flexibilitat i matisos en les respostes, i s'han dut a terme per diferents vies. Algunes s'han realitzat en persona, altres a través de missatges de veu i altres via correu. Vegeu les preguntes a l'[annex 1](#).

Meneses i Rodríguez (2011), també tracten sobre el **qüestionari**, i el defineixen com l'eina que permet plantejar un conjunt de preguntes per a recollir informació estructurada sobre una mostra de persones, utilitzant el tractament quantitatiu per a descriure la població a la qual pertanyen o contrastar estadísticament algunes relacions entre variables del seu interès.

El qüestionari que jo he realitzat s'ha creat a través del Google Forms i s'ha enviat tant a mestres/as i professionals de l'educació com a famílies, consta de nou preguntes amb opció

de resposta múltiple i una pregunta oberta al final, per tal que deixin recomanacions de contes que els hi han estat útils per treballar les emocions. En el cas que responguin el qüestionari com a mestres/as, s'afegeixen dues preguntes més de resposta múltiple, per conèixer l'etapa en la qual treballen i si han rebut o no formació sobre educació emocional. Vegeu les preguntes realitzades a l'[annex 2](#).

Per expressar-ho de forma clara i visual, he dissenyat una taula basada en la de Bisquerra (2004), on podeu trobar relacionats els objectius amb la metodologia i el mètode usat, l'instrument de recollida de dades i les preguntes del qüestionari i de l'entrevista que estan relacionades amb cada objectiu. Podeu veure la taula en la qual està basada a l'[annex 3](#).

TAULA 1
Disseny de la investigació

OBJECTIUS	METODOLÒGIA	MÈTODE	INSTRUMENT RECOLLIDA DE DADES	PREGUNTA
O.E.1	Qualitativa	Investigació etnogràfica	Entrevistes en profunditat. Qüestionari	Qüestionari mestres → pregunta 1 i 2 Qüestionari famílies → - Entrevista → Pregunta 1,2 i 3
O.E.2	Qualitativa i quantitativa	Mètode quasi-experimental Investigació etnogràfica	Entrevistes en profunditat. Qüestionari	Qüestionari mestres → pregunta 3 Qüestionari famílies → pregunta 1 Entrevista → Pregunta 5
O.E.3	Qualitativa i quantitativa	Teoria fonamentada Mètode quasi-experimental Investigació etnogràfica	Revisió de la literatura; investigació documental. Entrevistes en profunditat. Qüestionari	Qüestionari mestres → pregunta 4 Qüestionari famílies → pregunta 2 Entrevista → Pregunta 5
O.E.4	Qualitativa i quantitativa			Qüestionari mestres → pregunta 6,7,8 i 9 Qüestionari famílies → pregunta 4,5,6 i 7 Entrevista → Pregunta 4, 8 i 9
O.E.5	Qualitativa i quantitativa			Qüestionari mestres → pregunta 5

				Qüestionari famílies → pregunta 3 Entrevista → Pregunta 6 i 7
O.E.6	Qualitativa i quantitativa	Investigació Fenomenolò- gica	Entrevistes en profunditat. Qüestionari	Totes les preguntes plan- tejades pels instruments de recollida de dades col·laboren a donar res- posta a aquest objectiu.

Font: Elaboració pròpia

3.3.3. Validació

Tant el qüestionari com l'entrevista han sigut validats per cinc professors i professores de la Universitat Rovira i Virgili del departament de psicologia, pedagogia i filologia catalana, entre altres. Tots ells m'han donat valuosos consells i propostes per tal de poder millorar els meus instruments de recollida de dades presentats. A l'[annex 4](#) es troben els documents de validació.

3.3.4. Mostra

Quant a la mostra recollida en el qüestionari, s'ha seleccionat una mostra poblacional d'una zona pròxima, concretament la zona de Vilanova i la Geltrú i voltants. Aquesta zona té una població d'aproximadament 60.000 habitants, extrapolable a la població mitjana de Catalunya. Aquesta elecció s'ha pres amb el propòsit d'obtenir una mostra poblacional més reduïda i així obtenir resultats més pròxims i precisos a la realitat.

El qüestionari s'ha distribuït a nombroses famílies i a mestres pertanyents a 4 centres educatius, els quals sumen un total d'aproximadament 200 persones. D'aquestes, s'ha obtingut una participació de 63 persones en total, de les quals 38 corresponen a famílies i 25 a mestres.

D'altra banda, quant a la mostra d'entrevistes, s'ha establert contacte amb un total de 15 professionals amb el propòsit de realitzar les entrevistes pertinents. D'aquests 15 contactats, un total de 7 professionals ha acceptat participar i respondre a les preguntes. Entre ells trobem un psicòleg, una psicopedagoga, una bibliotecària, un il·lustrador i escriptor, una mestra i una contacontes. La selecció de les persones entrevistades s'ha realitzat mitjançant un mostreig intencional, buscant diversitat quant a la seva experiència i formació en educació emocional. Podeu veure la transcripció de les entrevistes de tots els professionals a l'[annex 5](#).

4. RESULTATS

A continuació, es presentaran els resultats i les respostes obtingudes a través del qüestionari i de les entrevistes realitzades com a part metodològica del present treball.

4.1. Resultats del qüestionari

En aquest apartat es presentaran exclusivament els resultats del qüestionari. Tal com podeu veure a la taula 2, que fa referència a les dades poblacionals del qüestionari, han respost un total de 63 participants, dels quals 25 són mestres (representant un 39,7% del total), i 38 (representant l'altre 60,3%) són famílies (pare, mare o tutor legal d'un infant). D'entre la població de mestres, el 72% té formació en educació emocional i el 28% restant no.

Amb l'objectiu de facilitar la comprensió de les dades, aquest apartat es dividirà en dos blocs. En el primer bloc, s'analitzaran i es presentaran gràficament les respostes proporcionades pels i les mestres, i en el segon bloc, es comentaran i es presentaran gràficament les respostes proporcionades per les famílies. D'aquesta manera, es podran avaluar i comparar les respostes de tots dos grups de participants de forma clara.

TAULA 2

Dades poblacionals qüestionari

	Població	%
Mestre/a o professional de l'educació	25	39,7%
<i>Sense formació emocional</i>	7	28,0%
<i>Amb formació emocional</i>	18	72,0%
Pare/Mare/Tutor	38	60,3%
Total General	63	100,0%

Font: Elaboració pròpia

4.1.1 Respostes dels i les mestres

Les dues primeres preguntes, relacionades amb el primer objectiu específic del present treball, busquen identificar el nivell de formació dels mestres i les mestres. La primera, *en quina etapa educativa treballa?*, indica que el 56% dels enquestats són educadors infantils (vegeu figura 3). La segona pregunta, *has rebut formació en el camp de l'educació emocional?*, indica que un 72% dels professionals enquestats ha rebut formació en educació emocional, mentre que un 28% indica no haver-la rebut (vegeu figura 4).

TAULA 3

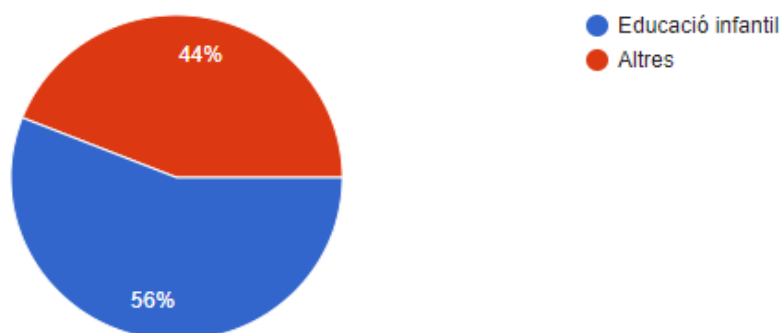
Dades poblacionals qüestionari mestres

	Població	%
Altres	11	44%
<i>Sense formació emocional</i>	4	36%
<i>Amb formació emocional</i>	7	64%
Educació infantil	14	56%
<i>Sense formació emocional</i>	3	21%
<i>Amb formació emocional</i>	11	79%
Total General	25	100,0%

Font: Elaboració pròpia

FIGURA 3

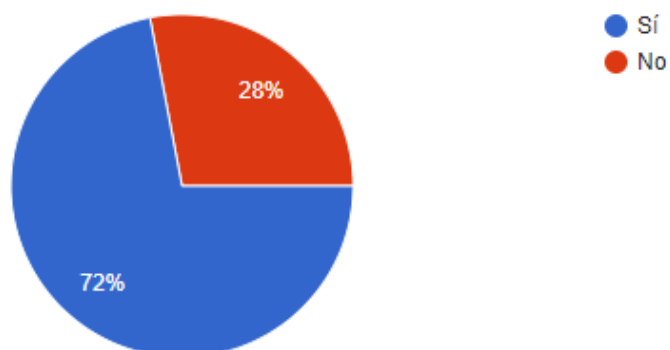
Pregunta 1: *en quina etapa educativa treballes?*

Font: Elaboració pròpia

FIGURA 4

Pregunta 2: *has rebut formació en el camp de l'educació emocional?*

Font: Elaboració pròpia

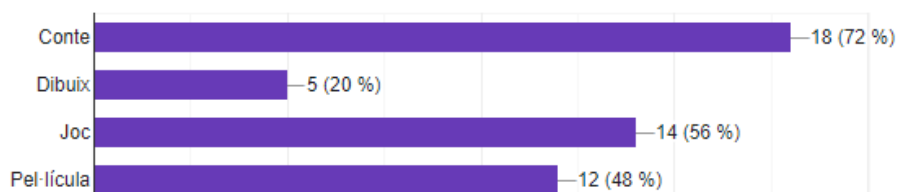
Pel que fa a la pregunta 3, que aborda l'objectiu específic 2, els recursos més utilitzats pels mestres per treballar l'educació emocional a l'aula són els següents: un 72% dels enquestats ha seleccionat el conte, un 56% el joc, un 48% la pel·lícula i un 20% el dibuix, sent aquest últim el recurs menys utilitzat. A més, alguns mestres han afegit altres recursos que consideren útils i importants, algunes de les respostes són:

- El vincle i la relació
- El cos
- La música
- Exercicis de rol
- Parlar i verbalitzar sobre el que senten

FIGURA 5

Pregunta 3: Dels següents recursos proposats per treballar l'educació emocional, selecciona aquells que fas servir més sovint.

25 respostes

Font: Elaboració pròpia

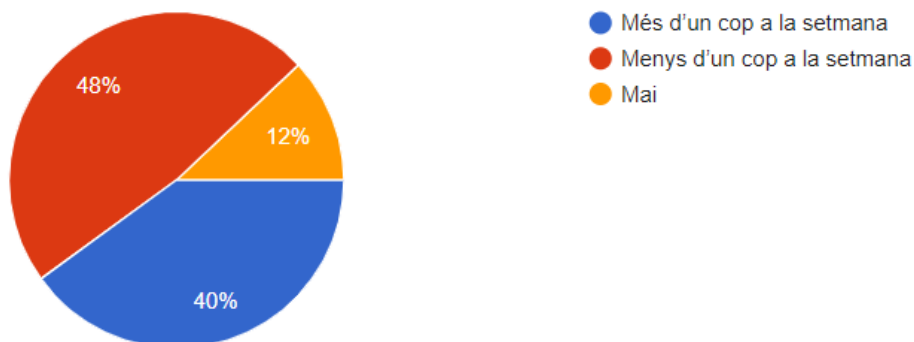
Ara que ja sabem quins recursos són els més usats a les aules per treballar l'educació emocional, passem a centrar-nos en un d'ells, el conte.

En relació amb l'objectiu específic 3, sobre la utilització del conte infantil, observem que un 48% dels enquestats afirma que llegeix contes relacionats amb l'educació emocional als seus alumnes més d'un cop a la setmana, mentre que el 40% ho fa menys d'un cop per setmana. Només un 12% ha assenyalat que mai llegeix contes relacionats amb el tema als seus alumnes, representant aquest últim percentatge a mestres de nivells superiors a infantil.

FIGURA 6

Pregunta 4: *Amb quina freqüència llegeixes/llegies contes relacionats amb l'educació emocional als teus alumnes?*

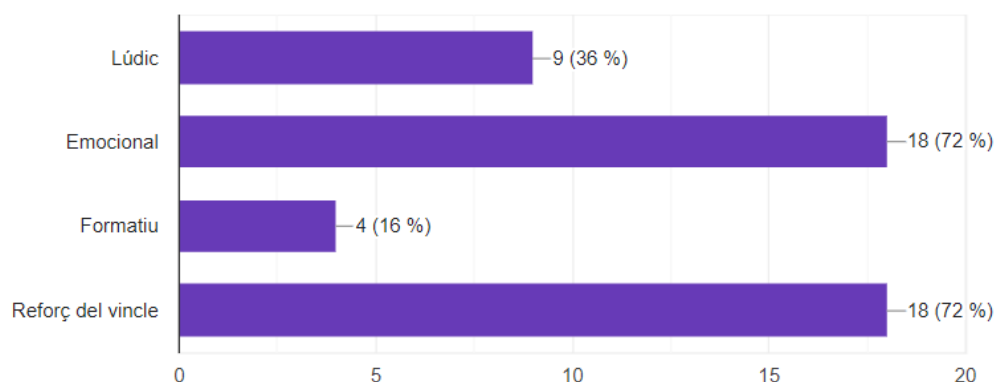

Font: elaboració pròpia

En referència a l'objectiu específic 5 del treball, els enquestats han respost amb quins objectius/finalitat expliquen els contes als seus alumnes, els enquestats podien marcar múltiples opcions i les respostes s'estructuren en 4 blocs: un 36% ha marcat un objectiu de tipus lúdic, un 72% amb una finalitat de caràcter emocional, un 16% formatiu i un 72% per millorar i reforçar el vincle. Per tant, tal com veiem a la figura 7, els objectius principals amb els quals els i les mestres llegeixen contes als infants, és amb la intenció de millorar la seva educació emocional i reforçar el seu vincle.

FIGURA 7

Pregunta 5: *Principalment, amb quins d'aquests objectius expliques els contes als teus alumnes?*

Font: elaboració pròpia

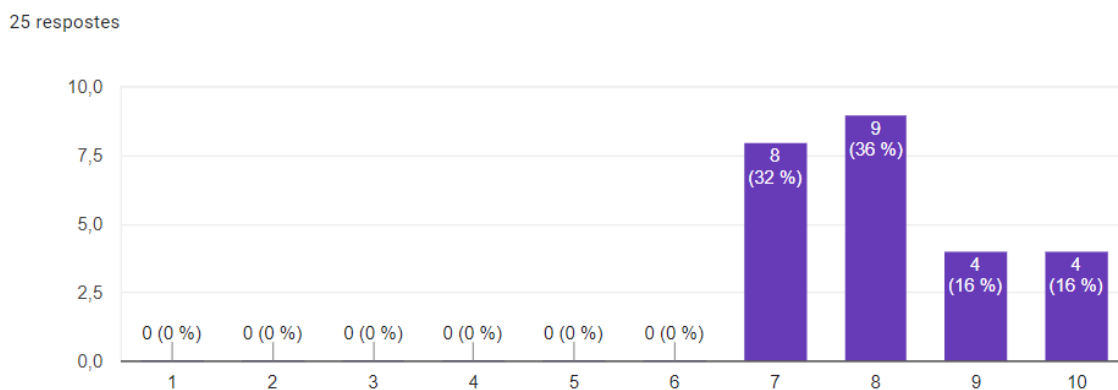
Les dues preguntes que es presenten a continuació, estan relacionades amb l'objectiu específic 4 del present treball, on es pretén analitzar les percepcions sobre l'efectivitat del conte. Aquestes estan respostes des del valor 1 fins al valor 10, sent 1 el valor més baix i 10 el valor més alt.

Pel que fa a la pregunta 6, “*en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?*”, obtenim uns resultats que van des del valor número 7 fins al número 10, sent el 8 el número més seleccionat (amb 9 vots), seguidament del 7 (amb 8 vots), seguit del 9 i del 10 (amb 4 vots).

Pel que fa a la pregunta 7, *com d'efectius consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?*, tornem a obtenir uns resultats que van del valor número 7 fins al 10, tornant a ser el 8 el número més votat, aquest cop per major diferència (11 vots), seguit del 9 (7 vots), del 10 (amb 4 vots) i del 7 (3 vots).

FIGURA 8

Pregunta 6: *En una escala de l'1 al 10, en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?*

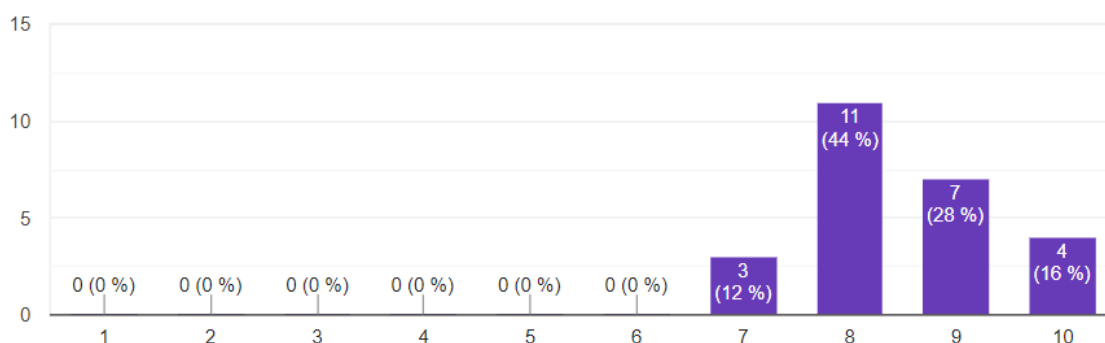

Font: elaboració pròpia

FIGURA 9

Pregunta 7: En una escala de l'1 al 10, com d'efectius consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?

Font: elaboració pròpia

Si analitzem les respostes dels i les mestres segons la formació rebuda, trobem que la mitjana d'aquells que tenen formació en educació emocional és sensiblement més alta en ambdues preguntes que la dels que no han rebut (vegeu taula 4).

TAULA 4

Mitjana de la valoració dels i les mestres

Formació	Efectivitat habilitats emocionals	Efectivitat emocions pròpies
No	8,3	8
Sí	8,9	8,5
Total general	8,8	8,4

Font: Elaboració pròpia

Seguint amb l'assoliment de l'objectiu específic 4 del treball, sobre les percepcions que tenen els enquestats en relació a l'efectivitat del conte, trobem dues preguntes més:

Quant a la pregunta 8, *has notat o creus que els teus alumnes han millorat la seva competència emocional després de llegir contes?*, el 88% dels enquestats ha respost afirmativament, mentre que un 12% ha indicat no saber-ho. No s'han registrat respostes negatives ("no") a aquesta pregunta.

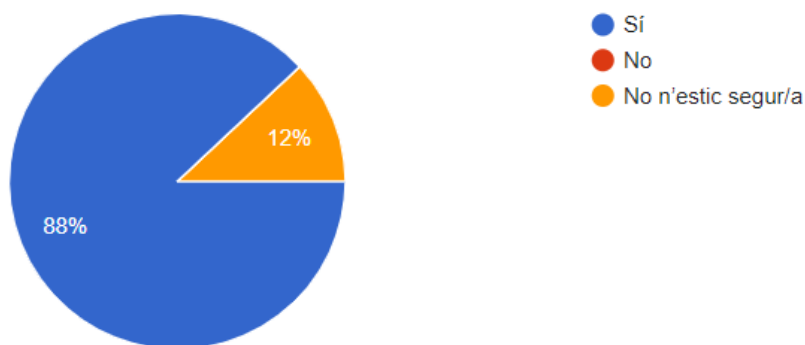
El mateix amb la pregunta 9, *creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant?*, en

la qual un 88% dels participants ha respost afirmativament, mentre que un 12% indica no saber-ho. Tampoc s'han obtingut respostes negatives a aquesta pregunta.

FIGURA 10

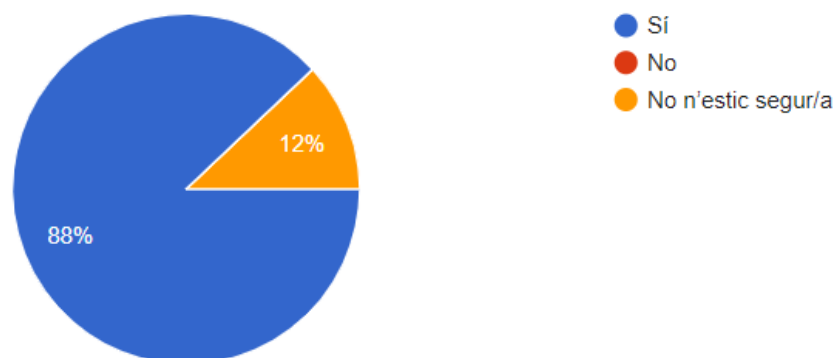
Pregunta 8: *Has notat o creus que els teus alumnes han millorat la seva competència emocional després de llegir contes?*

Font: elaboració pròpia

FIGURA 11

Pregunta 9: *Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant?*

Font: elaboració pròpia

Per acabar, s'ha deixat una pregunta oberta, on els mestres i les mestres podien recomanar contes que els hi hagin sigut útils a l'hora de treballar l'educació emocional amb els seus alumnes. Les respostes han sigut les següents:

- El monstre de colors (mencionat dues vegades)
- El petit príncep

- De què fa gust la lluna?
- Emocionari
- El peix irisat

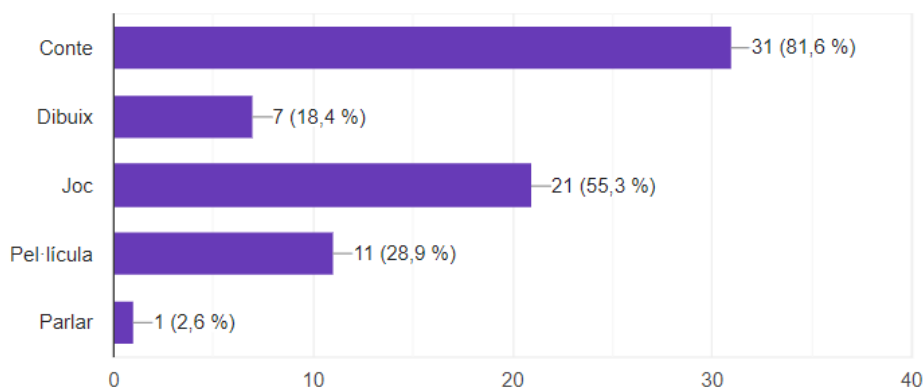
4.1.2 Respostes de les famílies

A continuació, es presentaran els resultats del qüestionari aplicat a les famílies, amb un total de 38 participants.

Pel que fa a la primera pregunta, i en relació amb l'objectiu específic número 2 del treball, que se centra en els recursos emprats per les famílies per a ensenyar educació emocional als seus fills i filles, s'observa que el conte és el recurs més utilitzat, amb un 81,6% de les respostes. El joc el segon recurs més usat, amb un 55,3%, seguit de la pel·lícula amb un 28,9% i del joc, amb un 18,4% de les votacions. A més, una família ha afegit un recurs que considera també molt interessant: "parlar".

FIGURA 12

Pregunta 1: *Dels següents recursos proposats per treballar l'educació emocional, selecciona aquells que fas servir més sovint*

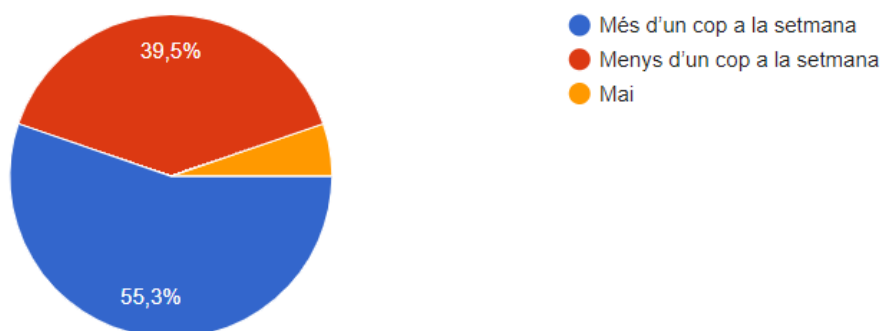
Font: elaboració pròpia

Amb relació a la investigació de l'ús del conte infantil (objectiu específic 3), i responnent a la pregunta número 2 del qüestionari, el 55,3% de les famílies enquestades ha indicat que llegeixen contes enfocats en l'educació emocional als seus fills i filles més d'una vegada a la setmana. Un 39,5% ha assenyalat que ho fan menys d'una vegada a la setmana i, només un 5,3% de les famílies, afirma que mai fan ús d'aquest recurs.

FIGURA 13

Pregunta 2: *Amb quina freqüència llegeixes/llegies contes relacionats amb l'educació emocional als teus fills/es?*

Font: elaboració pròpia

En relació amb la pregunta 3 d'aquest bloc, i fent referència a l'objectiu específic 5, dedicat als objectius amb els quals les famílies llegeixen contes als seus fills i filles, els enquestats han pogut marcar múltiples opcions. Un 76,3% de les famílies han indicat una finalitat lúdica, un 73,7% un objectiu de caràcter emocional, un 57,9% per a millorar i enfortir el vincle entre pares i fills, i un 7,9% objectius formatius. Per tant, i tal com es pot observar a la figura 14, l'objectiu principal que persegueixen les famílies a l'hora de llegir contes als seus fills és de caràcter lúdic.

FIGURA 14

Pregunta 3: *Principalment, amb quins d'aquests objectius expliques els contes als teus fills/es?*

Font: elaboració pròpia

Les dues preguntes que es presenten a continuació, estan relacionades amb l'objectiu específic 4 del present treball, on es pretén analitzar les percepcions sobre l'efectivitat del conte. Aquestes estan respostes des del valor 1 fins al valor 10, sent 1 el valor més baix i 10 el valor més alt.

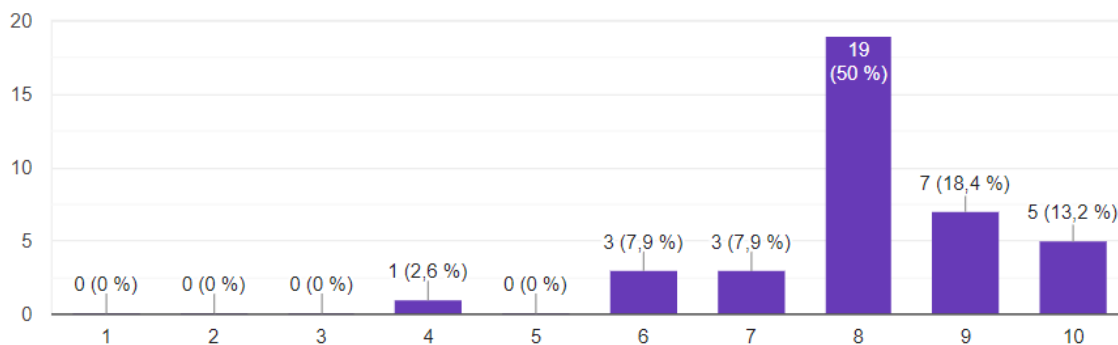
Pel que fa a la pregunta 4, que avalua la percepció dels enquestats sobre la influència dels contes en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels nens, obtenim uns resultats que varien des del valor 4 fins al valor 10. El valor número 8 és el més seleccionat amb una gran diferència, obtenint 19 vots. Li segueix el 9 (amb 7 vots), el 10 (amb 5 vots), seguit del 6 i del 7 (amb 3 vots) i del 4 (amb 1 vot).

Pel que fa a la pregunta 5, que indaga sobre l'efectivitat dels contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions, tornem a obtenir uns resultats que van del valor número 4 fins al valor 10. El valor més votat és el 8, encara que amb menys diferència que en la pregunta anterior (11 vots). Li segueix el valor 10 (amb 10 vots), el valor 6 (amb 6 vots), seguit dels valors 7 i 9 (5 vots) i el 4 amb un vot.

Amb els càlculs pertinents observem que ambdues preguntes assoleixen una mitja ponderada de 8,1.

FIGURA 15

Pregunta 4: *En una escala de l'1 al 10, en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?*

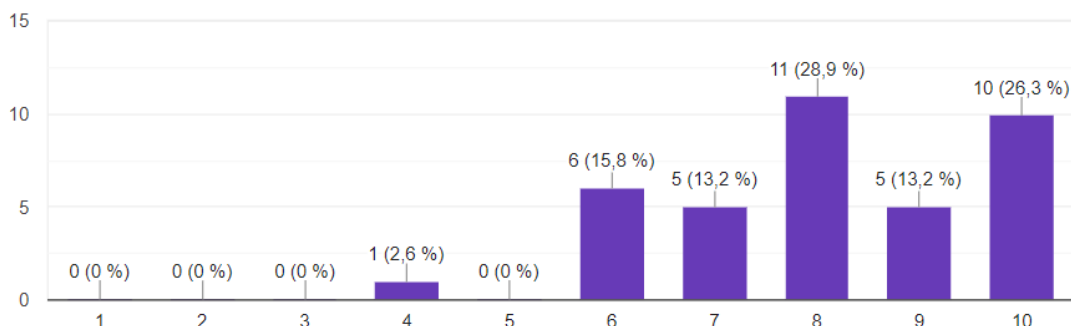

Font: elaboració pròpia

FIGURA 16

Pregunta 5: *En una escala de l'1 al 10, com d'efectius consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?*

Font: elaboració pròpia

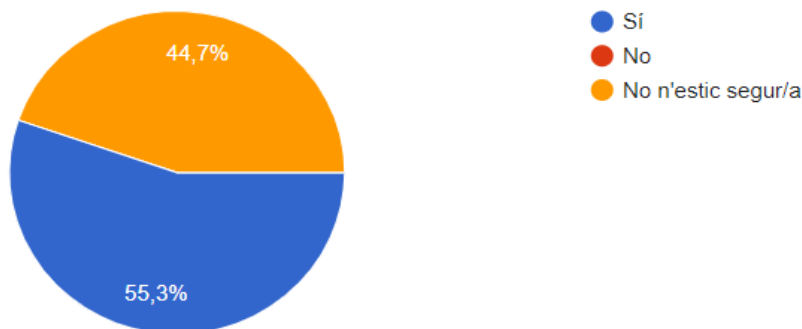
Continuant amb l'assoliment de l'objectiu específic 4 del treball, sobre les percepcions que tenen els enquestats en relació amb l'efectivitat del conte, trobem dues preguntes més:

Amb relació a la pregunta 6, *has notat o creus que els teus alumnes han millorat la seva competència emocional després de llegir contes?*, el 55,3% dels enquestats ha respost afirmativament, mentre que el 44,7% ha indicat no saber-ho. No s'han registrat respostes negatives ("no") a aquesta pregunta.

El mateix amb la pregunta 7, *creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant?*, en la qual un 65,8% dels participants ha respost afirmativament, mentre que un 34,2% indica no saber-ho. Tampoc s'han obtingut respostes negatives a aquesta pregunta.

FIGURA 17

Pregunta 6: *Has notat o creus que el teu fill/a ha millorat la seva competència emocional després de llegir contes?*

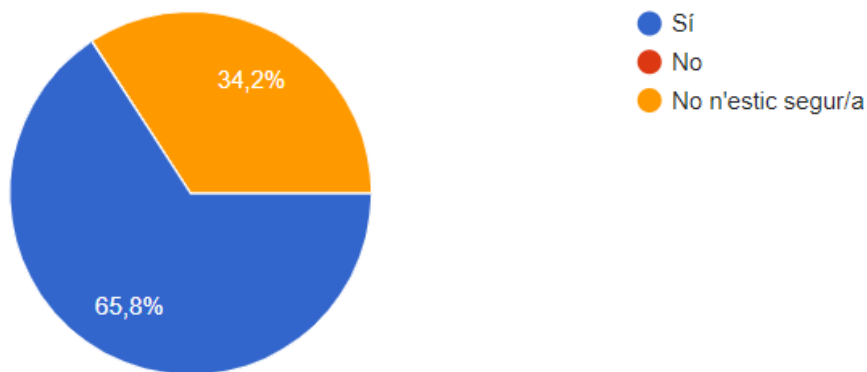

Font: elaboració pròpia

FIGURA 18

Pregunta 7: Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant?

Font: elaboració pròpia

Finalment, en la pregunta oberta, les famílies participants en l'enquesta van ser convidades a recomanar contes que hagin trobat útils en l'ensenyament d'habilitats emocionals als seus fills i filles. Hi ha hagut una gran varietat de respostes, entre les quals:

- El punt
- L'illa de l'avi
- Tinc un volcà
- El monstre de colors
- El fil invisible
- T'estimo quasi sempre
- Elmer
- Inventats, relacionats amb les seves preocupacions
- Els contes d'en Pol

4.2. Resultats de les entrevistes

En aquesta secció es presenten els resultats de les entrevistes realitzades a diferents professionals de l'àmbit educatiu sobre el tema de l'educació emocional a través dels contes en infants. S'ha dut a terme una anàlisi de les respostes obtingudes a través de preguntes obertes,

amb la finalitat d'obtenir una visió global de les opinions en relació amb aquest tema. Per a una millor visualització i anàlisi dels resultats, algunes de les preguntes es presentaran en taules que agrupen les respostes resumides dels entrevistats per cada pregunta. D'aquesta manera, es podrà observar de forma clara i objectiva les tendències i punts en comú en l'opinió dels professionals sobre aspectes concrets.

En la primera pregunta de l'entrevista es va sol·licitar als professionals que compartissin la seva trajectòria professional. Les respostes obtingudes parlen sobre els seus estudis, treballs previs i la seva ocupació actual. Tal com es descriu a la metodologia, concretament en l'apartat de descripció de la mostra, la varietat de perspectives professionals és molt àmplia i el perfil dels entrevistats és molt divers.

En relació amb la segona pregunta de l'entrevista, que indaga sobre la formació rebuda per a comprendre el comportament emocional dels infants entre 3 i 6 anys, es mostra varietat de respostes per part dels professionals. La bibliotecària va indicar no haver rebut formació en aquesta àrea. D'altra banda, la psicopedagoga, l'il·lustrador i la mestra van esmentar que sí que havien rebut formació durant les seves carreres o estudis de màster relacionats amb el tema. A més, el psicòleg i la contacontes van manifestar haver realitzat formacions o cursos específics complementaris a les seves carreres, enfocats en el comportament emocional dels nens en aquesta franja d'edat.

Per últim, en relació amb la formació, es va plantejar una tercera pregunta als entrevistats, si havien rebut algun tipus de formació quant a la narració de contes i la selecció de contes apropiats per abordar temes emocionals. Tres dels entrevistats van indicar no haver rebut cap formació en aquest àmbit, un dels entrevistats va esmentar haver abordat aquest tema durant la seva formació acadèmica i, altres dos professionals, van afirmar haver rebut formació a través de cursos especialitzats en l'art de contar contes. La bibliotecària, per la seva part, va mencionar que havia rebut formació, encara que fins al moment, no enfocada en treballar estats emocionals, si no ha abordar sobretot tècniques de narració i com crear l'ambient adequat.

TAULA 5

Respostes de les entrevistes (pregunta 4)

PREGUNTA 4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?	
ENTREVISTA 1 Psicòleg	Molt. És una etapa en què les emocions tenen un paper molt important en el desenvolupament de l'infant i, per tant, la seva educació també hauria de ser primordial
ENTREVISTA 2 Psicopedagoga	Sí, cal treballar l'educació emocional des de petits. És important per proporcionar eines als infants, per conèixer i saber gestionar millor les seves emocions.
ENTREVISTA 3 Mestra d'infantil	Imprescindible. S'hauria de començar a treballar des de ben menuts, per a ajudar-los a reconèixer i identificar les emocions en els altres i per a resoldre conflictes de la forma més positiva possible.
ENTREVISTA 4 Directora d'escola infantil	És vital. Aquestes primeres etapes de la vida són crucials per al desenvolupament emocional dels infants. Ensenyar-los a reconèixer, expressar i gestionar les seves emocions els proporciona una base sòlida per afrontar els reptes amb els quals s'aniran enfrontant amb els anys.
ENTREVISTA 5 Bibliotecària	Sí
ENTREVISTA 6 Il·lustrador i escriptor	Jo et diria que és bàsic. Veig als adults del meu voltant, em veig a mi, que moltes vegades som analfabets emocionals, i crec que això ens porta molts problemes al llarg de la vida.
ENTREVISTA 7 Contacontes	Les emocions són part essencial en l'aprenentatge. Per tant, sí, el treball emocional és vital a l'aula.

Font: elaboració pròpia

Com veiem a la taula 5, tots els professionals entrevistats coincideixen en que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és crucial i imprescindible. És una etapa en què les emocions juguen un paper fonamental en el desenvolupament dels infants, i proporcionar-los eines per conèixer i gestionar les seves emocions és essencial per al seu benestar i aprenentatge.

TAULA 6

Respostes de les entrevistes (Pregunta 5)

PREGUNTA 5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?	
ENTREVISTA 1 Psicòleg	Sí. Bàsicament a través de contes i històries, joc, dibuixos i la pròpia conducta de l'infant.
ENTREVISTA 2 Psicopedagoga	He utilitzat molt els jocs i les activitats lúdiques, com a mitjans per explorar i expressar les seves emocions. També he utilitzat la narració de contes i implementat tècniques de relaxació i respiració.
ENTREVISTA 3 Mestra d'infantil	Sí, sobretot a l'assemblea, on per mitjà dels monstres de colors preguntem a cada alumne/a com se sent i perquè és una activitat que fem cada dia. També les treballo per mitjà de contes, targetes amb imatges, objectes que ens han portat des de casa i que els fa sentir alguna emoció en concret, etc.
ENTREVISTA 4 Directora d'escola infantil	A part dels contes, incorpore jocs de rol, activitats artístiques com són el dibuix i la pintura, cançons i danses, el diàleg obert on els nens poden compartir els seus sentiments i experiències, etc.
ENTREVISTA 5 Bibliotecària	No gaire, com a bibliotecària, el meu principal objectiu és fomentar la lectura i l'amor pels llibres en els nens. No busquem "treballar" cap tema, sinó el component més lúdic de la lectura.
ENTREVISTA 6 Il·lustrador i escriptor	A casa el que fem principalment és parlar-ho, quan hi ha una emoció molt intensa primer intentem recuperar la calma. Després, parlem sobre el tema i sobre el que han sentit.
ENTREVISTA 7 Contacontes	Sí, d'una forma activa, conscient i buscada. Destaco la utilització de l'Emotional Table i del racó de la calma. I, òbviament, a través dels contes, tant a les aules com en les meves sessions de contacontes.

Font: elaboració pròpia

Segons les respostes rebudes, s'ha treballat activament amb les emocions dels infants mitjançant diverses eines i recursos. Els més mencionats són principalment el conte, el joc, l'ús de tècniques de relaxació i respiració, i el diàleg obert i comunicatiu.

TAULA 7

Respostes de les entrevistes (pregunta 6)

PREGUNTA 6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...)	
ENTREVISTA 1 Psicòleg	Totes. Jo diferenciaria si són explicats a l'entorn familiar, on es pretén més enfortir el vincle i formar en valors, i els explicats en altres espais, on és més lúdic.
ENTREVISTA 2 Psicopedagoga	Totes, em costa dir quines ho són més. Serveixen com a entreteniment, estimulen la lectura, enforteixen la relació amb l'infant, desenvolupen la seva imaginació... Crec que és important que tots els infants tinguin algú que els expliqui contes i els dediqui temps.
ENTREVISTA 3 Mestra d'infantil	Destacaria la d'ensenyar hàbits i comportaments, ampliar el vocabulari i despertar la imaginació.
ENTREVISTA 4 Directora d'escola infantil	En primer lloc, la dimensió més lúdica que permet als nens gaudir de la lectura. També poden ser utilitzats per ensenyar hàbits i comportaments positius. A més, desperten la imaginació i estimulen la creativitat dels nens, els permeten viure altres perspectives i aprendre de les experiències dels altres.
ENTREVISTA 5 Bibliotecària	Si haig de triar alguna, diria que la funció lúdica i la funció de despertar la imaginació i la curiositat.
ENTREVISTA 6 Il·lustrador i escriptor	Jo crec que són totes.
ENTREVISTA 7 Contacontes	Per a mi, sens dubte, l'enfortiment del vincle i la diversió són les funcions que em ressonen dins.

Font: elaboració pròpia

Segons les respostes obtingudes, les funcions més importants i utilitzades per els diferents professionals de l'educació són la seva dimensió lúdica, la capacitat d'ensenyar hàbits i comportaments, el despertar de la imaginació i el reforç del vincle emocional.

TAULA 8

Respostes de les entrevistes (pregunta 7)

PREGUNTA 7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?	
ENTREVISTA 1 Psicòleg	Ajuda a gestionar millor les emocions pròpies i a empatitzar amb les dels altres. A més, permeten identificar de manera més fàcil les emocions amb situacions i personatges molt concrets.
ENTREVISTA 2 Psicopedagoga	Permeten treballar les diferents emocions a partir d'històries i situacions en què els infants poden identificar estats emocionals, relacionar-los amb fets i accions i aprendre maneres de gestionar-los.
ENTREVISTA 3 Mestra d'infantil	Ajuda a l'alumnat a identificar-se amb les emocions dels personatges i a conèixer i diferenciar millor les emocions en general.
ENTREVISTA 4 Directora d'escola infantil	Els nens i nenes poden identificar-se amb els personatges, això fa que incorporin experiències que potser ells no han viscut, i els ajuda a entendre millor les seves pròpies emocions veient-se reflectits en allò. També ensenyen als nens formes positives de resoldre conflictes i com gestionar diferents situacions. Fomenten la comunicació i el diàleg entre els nens i els adults.
ENTREVISTA 5 Bibliotecària	Al meu parer els contes que estan pensats per treballar exclusivament l'educació emocional acostumen a tenir poc valor literari. Trobo més interessant escollir llibres de qualitat que no siguin tan clars en emocions.
ENTREVISTA 6 Il·lustrador i escriptor	Que pot ser una porta d'obertura a parlar moltes coses (per exemple, abordar un problema però sense fer-ho de forma directa). A més de la identificació dels infants amb els personatges.
ENTREVISTA 7 Contacontes	Els contes ens ajuden a transitar, a validar i donar resposta a allò que sentim. Acompanya el desenvolupament afectivo- socioemocional del nen i de la nena; fins i tot, m'atreviria a dir, de l'adult que s'hi acosta i reconeix el valor que contenen.

Font: elaboració pròpia

Tal com veiem a la taula 8, treballar l'educació emocional a través dels contes aporta diversos beneficis. Els professionals destaquen que els contes ajuden a millorar la gestió de les pròpies emocions i a desenvolupar l'empatia amb les emocions dels altres. A més, mitjançant els contes, és possible identificar emocions en situacions i personatges concrets, i ensenyar estratègies per gestionar-se de manera adequada. Validen i donen resposta als sentiments dels infants, i contribueixen així al seu desenvolupament emocional i social.

TAULA 9

Respostes de les entrevistes (pregunta 8)

PREGUNTA 8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit?	
ENTREVISTA 1 Psicòleg	Difícilment pot tenir una conseqüència negativa, crec que si no és la intenció, no pot ser perjudicial. Pot ser perjudicial en un primer moment, però no tindrà una repercussió mantinguda en el temps.
ENTREVISTA 2 Psicopedagoga	Podria ser-ho si s'ensenyen missatges negatius, es transmeten prejudicis o es censura l'expressió de les emocions.
ENTREVISTA 3 Mestra d'infantil	Sí, sempre hem d'escollir els contes de manera adequada d'acord a l'edat, interessos i necessitats de l'alumnat, de l'altra forma, es pot perdre l'atenció, l'interès, provocar distraccions i confusions.
ENTREVISTA 4 Directora d'escola infantil	Un conte que tracta temes complexos o aterridors sí que pot causar pors i confusions innecessàries. De la mateixa manera, si el conte no s'explica adequadament, pot donar lloc a malentesos o interpretacions equivocades. És important utilitzar un llenguatge clar i adaptar-se a les edats a les quals ens dirigim.
ENTREVISTA 5 Bibliotecària	No ha de ser necessàriament perjudicial, però sí que pot generar certa confusió o desinterès en el nen.
ENTREVISTA 6 Il·lustrador i escriptor	No del tot, jo crec que pot passar que no els interessi o que perdin el fil i deixin de parar atenció. Jo soc defensor de no vetar cap tema, jo crec que es pot parlar de tot si ho adequem a la seva edat.
ENTREVISTA 7 Contacontes	Els contes tenen aquest poder de calar dins. És per això que quan decidim explicar un conte cal que, prèviament, hagi passat per l'emoció de l'adult. No s'hi val l'expressió "aquest mateix".

Font: elaboració pròpia

De forma general, els entrevistats estan d'acord en el fet que és difícil que un conte inadequat o mal explicat tingui conseqüències negatives per a l'infant si no és la intenció. No obstant això, pot ser perjudicial en un primer moment si es transmeten missatges negatius, prejudicis o si s'evita l'expressió de les emocions. És important seleccionar contes adequats a l'edat, interessos i necessitats dels alumnes per evitar distraccions, confusions i pèrdua d'interès.

TAULA 10

Respostes de les entrevistes (pregunta 9)

PREGUNTA 9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què?	
ENTREVISTA 1 Psicòleg	Així en general sí. L'educació emocional és imprescindible en l'educació dels infants. El conte permet treballar una part d'aquesta educació de múltiples maneres. A més, es poden crear contes personalitzats per a situacions emocionals molt concretes.
ENTREVISTA 2 Psicopedagoga	Pot ser una eina eficaç si es troben contes adequats i es treballen bé. Crec que depèn molt de la persona que l'explica i el missatge que vol transmetre.
ENTREVISTA 3 Mestra d'infantil	Sí, crec que és molt eficaç al llarg de tota l'etapa d'infantil, perquè és una bona manera per a ajudar a l'infant a visualitzar millor les diferents emocions per mitjà d'imatges i vocabulari que van aprenent dia a dia.
ENTREVISTA 4 Directora d'escola infantil	Sí, els contes ofereixen una forma indirecta d'abordar les emocions. Poden connectar-se amb els personatges i les històries, poden explorar, poden identificar i expressar les seves pròpies emocions, sobretot si es treballen els contes d'una forma dinàmica on els infants se sentin participants. Recomano treballar l'educació emocional sempre, no només a través d'un recurs o una hora en específic, sinó a través de diferents propostes, materials, situacions, etc.
ENTREVISTA 5 Bibliotecària	Malgrat la meua experiència és limitada en aquest camp, crec que sí.. Al final, els contes permeten als nens identificar-se amb els

	personatges i, per tant, poden ajudar-los a explorar emocions, aprendre estratègies...
ENTREVISTA 6 Il·lustrador i escriptor	Sí, molt. I no només de 3 a 6 anys, sinó sempre. De vegades veus que tes més fàcil reconèixer coses en la vida dels altres que en la teva pròpia, a mi mateix em passa. Quan ho veus de forma externa, pots integrar-ho de manera més senzilla.
ENTREVISTA 7 Contacontes	Clar, el conte conté la vida mateixa a les seves pàgines i ha de ser part de la vida a l'aula, SEMPRE. Allò que trobo contraproductiu és que l'adult, només els cerqui quan ha de donar resposta a "una situació". Considero que se'n pot fer un abús del conte com a "eina per a" i deixar de banda les pulsions més importants que bressola. Per a mi, el vincle i la diversió.

Font: elaboració pròpia

Per els diferents professionals de l'educació l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys és considerat eficaç i imprescindible. El conte permet explorar i expressar emocions, connectar amb personatges i històries, i facilita la visualització i comprensió de les diferents emocions a través d'imatges i vocabulari.

5. CONCLUSIONS

L'objectiu principal d'aquesta recerca és analitzar l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys.

La principal metodologia ha estat mixta, amb la utilització de diferents instruments de recollida de dades: revisió de la literatura, qüestionari i entrevista en profunditat.

La recopilació i anàlisi de les dades mostren els següents resultats:

En primer lloc, esmentar l'assoliment de l'objectiu principal plantejat en aquesta investigació, ja que s'ha pogut analitzar l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys. Per a sostenir aquesta afirmació, s'establirà una relació entre els objectius específics i els resultats obtinguts.

Amb relació al **primer objectiu**, que buscava identificar el nivell de formació en educació emocional dels professionals de l'àmbit educatiu, s'observa que un 72% dels mestres

enquestats i 6 dels 7 professionals entrevistats, posseeixen formació en aquesta àrea. A més, 3 d'ells també compten amb formació referent a la literatura infantil i l'art d'explicar contes.

Aquestes dades són coherents amb les troballes que s'han identificat al marc teòric en l'apartat de "formació en educació emocional del professorat", on se senyala que en els últims anys s'ha observat un creixent interès per la formació en competències personals i educació emocional, augmentant la formació referent a aquest àmbit en les universitats espanyoles (Escoda, Berlanga, i Bossello, 2019).

Quant al **segon objectiu**, el propòsit del qual era identificar els recursos més utilitzats per a treballar l'educació emocional, tant les famílies com els mestres i els professionals entrevistats, coincideixen en el fet que el conte i el joc són els recursos més utilitzats. Així mateix, els professionals també destaquen l'ús de tècniques de respiració i relaxació com a estratègies complementàries en aquest àmbit. Això ja ho deia Cassà (2011), citada amb anterioritat al marc teòric, qui afirmava que el conte és un recurs metodològic amb un gran valor educatiu i dels més utilitzats a educació infantil per treballar l'educació emocional.

Un **tercer objectiu** proposat en la recerca, va ser analitzar l'estat d'utilització del conte infantil. Els resultats revelen que tant la majoria dels mestres com de les famílies, llegeixen contes als seus alumnes i als seus fills més d'una vegada per setmana, la qual cosa indica la seva freqüent aplicació en l'àmbit educatiu i familiar.

En relació amb el **quart objectiu**, enfocat a analitzar les percepcions sobre l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per a treballar l'educació emocional, tant els mestres com les famílies consideren que el conte és efectiu en aquest context, atorgant-li una valoració mitjana superior a 8 en una escala de l'1 al 10. A més, la majoria dels enquestats en tots dos grups, responen de manera afirmativa quan se'ls pregunta si han notat o creuen que els infants del seu voltant han millorat la seva competència emocional a través dels contes. Tal com s'ha pogut veure en el marc teòric del present treball, aquests resultats recolzen troballes prèvies d'autors i recerques literàries. De fet, Serrano (2019), també afirma que "el conte és un mitjà eficaç per a millorar la competència emocional de l'alumnat, especialment en l'etapa d'educació infantil".

Quant al **cinquè objectiu** d'aquest estudi, la finalitat del qual era identificar els principals beneficis i funcions de treballar les emocions en edats primerenques mitjançant l'ús del conte, les respostes dels professionals entrevistats revelen que aquesta pràctica afavoreix la millora de la gestió emocional, el desenvolupament d'empatia i la capacitat de reconèixer les emocions en situacions i personatges específics, entre altres. A més, els mestres ressalten la

seva funció emocional i d'enfortiment del vincle, mentre que les famílies el perceben com una experiència més lúdica. Cassà (2011), també compartia aquesta idea, afirmant que els contes són un molt bon recurs perquè els infants canalitzin les seves emocions i comencin a generar vincles emocionals a través de la identificació dels personatges i els seus propis sentiments.

En conclusió, els resultats obtinguts en aquest estudi recolzen la validació de la hipòtesi plantejada a l'inici de la recerca. L'ús de contes com a recurs per a treballar l'educació emocional en nens d'entre 3 i 6 anys ha demostrat ser efectiu en el desenvolupament de les seves habilitats emocionals, incloent-hi la identificació i expressió d'emocions, la regulació emocional i la comprensió de les emocions en els altres. Aquestes troballes recolzen la importància d'utilitzar el conte com una eina pedagògica i familiar per a fomentar el creixement emocional en les etapes primerenques de la vida.

Malgrat els avanços realitzats en aquest Treball de Fi de Grau, és important reconèixer també les limitacions que han sorgit durant el procés. En primer lloc, la mostra poblacional utilitzada ha estat relativament petita i s'ha limitat geogràficament a una zona específica, la qual cosa pot afectar la extrapolació dels resultats a altres poblacions. A més, en centrar-se en una regió particular, existeix la possibilitat que les característiques culturals i socioeconòmiques locals hagin influït en les troballes, això limita la seva aplicabilitat a contextos més amplis.

A més, cal destacar que el tema de l'educació emocional continua sent molt ampli i relativament poc explorat íntegrament. Encara que existeixen nombroses teories i recerques actuals, també es troben discrepàncies i contradiccions entre diferents teòrics. Això pot generar incertesa a l'hora de seleccionar i fonamentar adequadament una teoria o enfocament específic.

S'espera que aquest estudi serveixi com a punt de partida per a futures recerques que abordin les limitacions esmentades, ampliïn la mostra, aprofundeixin en diferents etapes educatives, comparin eines i enfocaments, i revisin sistemàticament la literatura per a enfortir les bases teòriques i pràctiques en aquest camp. Aquestes recerques contribuiran a enriquir el coneixement i millorar les pràctiques educatives en l'àmbit de l'educació emocional.

6. BIBLIOGRAFIA

- Anguita, V., & Jashes, Y. (2005). *El cuento Infantil y sus funciones en el desarrollo* (Doctoral dissertation, Universidad Andrés Bello).
- Berrocal, P. F., González, R. C., & Cobo, M. J. G. (2017). Avances en la investigación sobre competencias emocionales en educación. *RIFOP: Revista interuniversitaria de formación del profesorado: continuación de la antigua Revista de Escuelas Normales*, 31(88), 15-26.
- Bisquerra Alzina, R. (2000). *Educación emocional y bienestar*. Wolters Kluwer.
- Bisquerra Alzina, R. (2003). Educación emocional y competencias básicas para la vida. *Revista de Investigación Educativa* 21(1), 7-43. Recuperat de: <https://revistas.um.es/rie/article/view/99071/94661>
- Bisquerra Alzina, R. (2004). *Metodología de la investigación educativa*. (Vol.1). Madrid: La Muralla.
- Bisquerra Alzina, R. (2005). La educación emocional en la formación del profesorado. *Revista interuniversitaria de formación del profesorado*.
- Bisquerra Alzina, R., & Escoda, N. P. (2007). Las competencias emocionales
- Bisquerra Alzina, R. (2011). Educación emocional. *Padres y maestros*..
- Bisquerra Alzina, R., & Navarro, E. G. (2018). La educación emocional requiere formación del profesorado. *Participación educativa*, 5(8), 13-28.
- Bocado. (2011). En cuento en primaria. Obtenido de <http://elcuentoenprimaria.blogspot.com/p/tipos-de-cuentos.html>
- Botelho, R. G. (2013). Las funciones de la literatura infantil en la Educación. *Revista Iberoamericana De Educación*, 61(3), 1-10. <https://doi.org/10.35362/rie6131080>

Boyatzis, R. E., Stubbs, E. C., & Taylor, S. N. (2002). Learning cognitive and emotional intelligence competencies through graduate management education. *Academy of Management Learning & Education*, 1(2), 150-162.

Cando, D. J. C., Bernal, R. E. F., Díaz, Y. M. R., & Vivanco, M. A. J. (2021). El cuento infantil, como estrategia didáctica, para el desarrollo emocional en la educación inicial. *Polo del Conocimiento: Revista científico-profesional*, 6(5), 560-579.

Carrasco. (2009). Los materiales didácticos. Bogotá: Copy 2 Ediciones.

Cassà, È. L. (2005). La educación emocional en la educación infantil. *Revista interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 19(3), 153-167.

Cassà, È. L. (2011). Educar las emociones en la infancia (de 0 a 6 años). Reflexiones y propuestas prácticas.

Cervera Borrás, J. (1991). Teoría de la literatura infantil. *Bilbao. Universidad de Deusto Ediciones-Mensajero*.

Colomer, T. (2002). *Siete llaves para--valorar las historias infantiles*. Papeles Fundacion German Sanchez Ruipérez.

Delors, J., Amagi, I., Carneiro, R., Chung, F., Geremek, B., Gorham, W., ... & Nanzhao, Z. (1997). *La educación encierra un tesoro: informe para la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la Educación para el Siglo Veintiuno*. unesco.

Educar es Todo (2020). "La educación emocional a través de los cuentos", por Begoña Ibarrola. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=44dtwbnBGSE>

Goleman, D. (1995). La inteligencia emocional: por qué es más importante que el coeficiente intelectual. New York: Kairos

Gran enciclopèdia catalana. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986- 1998.

Ibarrola, B. (2011). Cómo educar las emociones de nuestros hijos. *Trabajo*.

Ibarrola, B. (2006). *Cuentos para sentir: educar las emociones*. Ediciones Sm.

Maccoby, E. E. (1992). The role of parents in the socialization of children: an historical overview. In, RD Parke, PA Ornstein, JJ Rieser, & C. Zahn-Waxler. *A Century of Developmental Psychology*, 589-615.

Marzo, L., Roca, J. S., & Castillo, M. A. (2002). La educación emocional en la práctica educativa de primaria. *Bordón: Revista de pedagogía*, 54(4), 505-518.

Meneses, J., & Rodríguez-Gómez, D. (2011). El cuestionario y la entrevista.

Montoya, V. (2003). *Literatura infantil: lenguaje y fantasía*. Grupo Editorial la hoguera.

Mora, F. (2017). *Neuroeducación. Solo se puede aprender aquello que se ama*. Madrid: Alianza Editorial.

Pérez Escoda, N., Berlanga, V., & Alegre Bossello, A. (2019). Desarrollo de competencias socioemocionales en educación superior: evaluación del posgrado en educación emocional. *Bordón*, 2019, vol. 71, num. 1, p. 97-113.

Pérez, Y. M. (2022). Origen y evolución de la educación emocional. *Alternancia-Revista de Educación e Investigación*, 4(6), 35-47.

Reina, M^a. C., y Sánchez, V. (2016). Educación emocional y bienestar docente. En F. J.

Labrador (dir.), Manual de psicología de la educación de la educación: Para docentes de Educación Infantil y Primaria (pp. 171-190). Madrid: Pirámide.

López, E. C. (2003). Educación emocional. Programa para 3-6 años. Barcelona: Práxis

Riquelme, E., & Munita, F. (2011). La lectura mediada de literatura infantil como herramienta para la alfabetización emocional. *Estudios pedagógicos (Valdivia)*, 37(1), 269-277.

Ruiz Olabuénaga, J. I., Aristegui, I., & Melgosa, L. (2002). Cómo elaborar un proyecto de investigación social. *Cuadernos monográficos del ICE*, 7. Bilbao

Salovey, P. E., & Sluyter, D. J. (1997). *Emotional development and emotional intelligence: Educational implications*. Basic Books.

Sandín, M. E., & Paz, M. (2003). Investigación Cualitativa en Educación Fundamentos y Tradiciones. Editorial McGraw Hill. SAU, Madrid.

Serrano, B. M. (2019). Leer y sentir: la educación emocional y literaria en educación infantil. *Aula de encuentro*, 21(2), 79-92.

Vasta, R. (2009). *Psicología infantil*. Barcelona: Ariel.

Vázquez, P. G., & Donoso, J. L. (2008). *El cuento en la literatura infantil*. Wanceulen Educación.

Weissberg, R. P., Durlak, J. A., Domitrovich, C. E., & Gullotta, T. P. (2015). Social and emotional learning: Past, present, and future.

7. ANNEXOS

7.1. Annex 1. Preguntes de l'entrevista

1. Podries fer una breu presentació del teu recorregut professional?
2. Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys? Si és així, quina?
3. Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? I per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional?
4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?
5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?
6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...)
7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?
8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit?
9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què?

7.2. Annex 2. Qüestionari

Les següents preguntes s'han enviat tant a mestres com a famílies, exceptuant les dues primeres preguntes, que únicament han sigut respostes pels i les mestres.

- 1) En quina etapa educativa treballes?
 - a) Infantil
 - b) Altres
- 2) Has rebut formació en el camp de l'educació emocional?
 - a) Sí
 - b) No
- 3) Dels següents recursos proposats per treballar l'educació emocional, selecciona aquells que fas servir més sovint.
 - a) Conte
 - b) Dibuix
 - c) Joc
 - d) Pel·lícula
 - e) Altres: _____
- 4) Amb quina freqüència llegeixes/llegies contes relacionats amb l'educació emocional als teus alumnes?
 - a) Més d'un cop a la setmana
 - b) Menys d'un cop a la setmana
 - c) Mai
- 5) Principalment, amb quins d'aquests objectius expliques els contes als teus alumnes?
 - a) Lúdic
 - b) Emocional
 - c) Formatiu
 - d) Reforç del vincle
 - e) Altres: _____
- 6) En una escala de l'1 al 10, en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----
- 7) En una escala de l'1 al 10, com d'efectius consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

8) Has notat o creus que els teus alumnes han millorat la seva competència emocional després de llegir contes?

- a) Sí
- b) No
- c) No n'estic segur/a

9) Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant?

- a) Sí
- b) No
- c) No n'estic segur/a

10) Tens alguna recomanació de contes que recordis útils per a fomentar l'educació emocional? Si és que sí, menciona'ls.

7.3. Annex 3. Taula principals metodologies, mètodes i tècniques d'obtenció d'informació en investigació educativa

PARADIGMA	OBJETIVO	METODOLOGÍA	MÉTODOS	TÉCNICAS
P. POSITIVISTA	Explicar, relacionar y predecir variables	M. Empírico-analítica M. Cuantitativa	<ul style="list-style-type: none">• Experimental• Cuasi-experimental• Ex-post-facto	Instrumentos (cuantificación de los datos): tests, cuestionarios, escalas de medida, observación sistemática
P. INTERPRETATIVO	Comprender	M. Humanístico-Interpretativa. M. Cualitativa	<ul style="list-style-type: none">• I. Etnográfica• Estudio de casos• Teoría fundamentada• Investigación fenomenológica	Estrategias para la obtención de información cualitativa: observación participante, entrevista en profundidad, diario, análisis de documentos. El investigador/a es el principal instrumento de obtención de la información.
P. CRÍTICO	Cambiar, transformar	M. Sociocrítica	<ul style="list-style-type: none">• Investigación-acción: participativa, colaborativa• Investigación evaluativa	Compagina los instrumentos y las estrategias de naturaleza cualitativa.

Font: Metodología de la investigación educativa, Bisquerra 2004

7.4. Annex 4. Validacions dels instruments de recollida de dades

7.4.1. Validacions de l'entrevista

Benvolgut/da Sr./Sra.

Ens dirigim a vostè amb l'objectiu de sol·licitar la seva col·laboració com a expert en la validació d'una entrevista, que forma part del TFG (Treball de Fi de Grau) que porta per títol: "Contes i emocions: una estratègia d'educació emocional per infants d'entre 3 i 6 anys", dirigit per la Sra. Sofia Moya, de la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

L'instrument que li presentem és una entrevista en profunditat que es passarà tant a mestres d'educació infantil com a diverses famílies.

És per aquest motiu, que li agrairíem que llegís el qüestionari i tingués l'amabilitat de valorar-lo en els espais habilitats en aquest document. Les valoracions que ens proporcioni ens permetran recollir informació valuosa que contribuirà a la investigació.

El document que li adjuntem té la següent estructura:

- A. La contextualització de l'instrument d'avaluació
- B. Els criteris de validació
- C. La plantilla de validació que ha d'omplir
- D. Les seves dades

Moltes gràcies per la seva col·laboració.

Cordialment,

Noa Rivero Millán

49765037-Y

El Vendrell, 03 d'Abril del 2023

A. La contextualització de l'instrument d'avaluació

Els objectius de la investigació són:

Objectiu general:

- O.G: Analitzar l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys.

Aquest objectiu es ramifica en els següents *objectius específics*:

- O.E.1: Identificar el nivell de formació en educació emocional i/o contes que tenen els diferents professionals.
- O.E.2: Identificar quins són els recursos i estratègies més utilitzats per treballar l'educació emocional.
- O.E.3: Investigar l'estat de coneixement i utilització del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional.
- O.E.4: Analitzar les percepcions sobre l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional per part dels professionals i famílies.
- O.E.5: Identificar els principals beneficis i funcions de treballar les emocions en edats primerenques amb la utilització del conte.
- O.E.6: Comparar les percepcions dels professionals amb les famílies sobre la importància, beneficis i efectivitat dels contes com a eina clau per fomentar l'educació emocional en infants.

B. Els criteris de validació

Els criteris d'avaluació seleccionats per avaluar els aspectes que ens interessen del qüestionari són els següents:

Aspecte per validar	Criteri	Escala
Les preguntes del guió de l'entrevista	Comprensió	Escala de l'1 al 4
	Pertinença	
	Importància	

- **Comprensió:** S'entén la pregunta? Està ben expressada o redactada i no comporta ambigüitat?
- **Pertinença:** S'adequa la pregunta als objectius de la investigació?
- **Importància:** Valori entre 1 i 4 el grau d'importància que, segons el seu criteri, té la pregunta respecte als objectius de la investigació.
- **Comentaris:** Indiqui lliurement els comentaris que consideri oportuns al final de l'entrevista.

VALIDACIÓ DE CADA PREGUNTA

	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

COMENTARIS FINALS

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Podries fer una breu presentació de tu mateix a nivell professional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x		x				x			
2. Quin és el teu nivell de coneixement sobre l'educació emocional en infants d'edats compreses entre els 3 i els 6 anys?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
3. Has rebut alguna vegada formació relacionada amb l'educació emocional o l'explicació de contes? Si és així, quina?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
8. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? En quin sentit?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
9. En termes generals, consideres que els contes poden millorar l'educació emocional dels infants a les aules? Per què?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Pregunta 1: No tinc clar que sigui la forma de preguntar
Preguntes 3 i 5: Separar en dues preguntes

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Podries fer una breu presentació de tu mateix a nivell professional?	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x
2. Quin és el teu nivell de coneixement sobre l'educació emocional en infants d'edats compreses entre els 3 i els 6 anys?	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x
3. Has rebut alguna vegada formació relacionada amb l'educació emocional o l'explicació de contes? Si és així, quina?	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x
4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x
5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x
6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils?	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x
7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x
8. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? En quin sentit?	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x
9. En termes generals, consideres que els contes poden millorar l'educació emocional dels infants a les aules? Per què?	Comprensió	Pertinença	Importància
	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
	x	x	x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Enhorabona Noa per la feina feta. Jo t'he fet la valoració encara que no sóc experta en psicologia evolutiva que és l'àrea professional més idònia per a fer la valoració.

Considero que la primera pregunta la podries enfocar també contemplant el gènere femení o bé, fer-ho genèric on no es contempli el gènere. L'enunciat: Podries fer una breu presentació de **tu mateix** a nivell professional? Estaria bé modificar-lo per a una d'aquestes opcions o similar:

-Podries fer una presentació del teu recorregut professional?

-Podries fer una breu presentació de **tu mateix/ tu mateixa** a nivell professional?

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Podries fer una breu presentació de tu mateix/a a nivell professional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				X
2. Quin és el teu nivell de coneixement sobre l'educació emocional en infants d'edats compreses entre els 3 i els 6 anys?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x						x				X
3. Has rebut alguna vegada formació relacionada amb l'educació emocional o l'explicació de contes? Si és així, quina?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				X
4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				X				x				x
5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				X
6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		X						x				x
7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
8. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? En quin sentit?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				X
9. En termes generals, consideres que els contes poden millorar l'educació emocional dels infants a les aules? Per què?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Noa, la teva entrevista està prou ben plantejada, però, a continuació, t'hi deixo una sèrie de suggeriments.

La pregunta 2 és molt vaga. Potser seria adient preguntar: Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys?

Aleshores, en la pregunta 3, només hi inclouria la idea de: Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? D'altra banda, en aquesta pregunta 3, també hi podries incloure la idea de si han rebut formació per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional.

En la pregunta 6, hi posaria algun exemple del que entens per "funció". Pot ser que la pregunta sigui massa tècnica. Optaria per posar (per distreure, per ensenyar hàbits i comportaments, per ensenyar rols, per adquirir vocabulari, per despertar la imaginació, per ajudar a créixer, per adquirir cultura, etc.).

Abans de la pregunta 8, potser seria bo que l'entrevistat/ada demostrés que sap què és un conte mal explicat, perquè, si tenim en compte, que els contes es poden adaptar al context i a les necessitats, què entenem per un conte mal explicat?

Una altra pregunta que els podries formular és si les editorials ofereixen prou recursos al costat dels llibres publicats per treballar l'emocionalitat o, si massa sovint, és el docent que s'ha d'inventar aquests recursos.

Som-hi! El resultat del teu TFG serà molt interessant i espero que, si selecciones bons informants, les dades recollides poden ser molt rellevants. Potser una bona opció és buscar informants de diferents perfils: escola pública/privada, edats diferents, anys d'experiència diferents, escola d'entorn rural/escola de ciutat. Bona feina!

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1.Podries fer una breu presentació de tu mateix a nivell professional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
2. Quin és el teu nivell de coneixement sobre l'educació emocional en infants d'edats compreses entre els 3 i els 6 anys?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
3. Has rebut alguna vegada formació relacionada amb l'educació emocional o l'explicació de contes? Si és així, quina?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
	Comprensió				Pertinença				Importància			

4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
8. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? En quin sentit?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
9. En termes generals, consideres que els contes poden millorar l'educació emocional dels infants a les aules? Per què?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

--

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Podries fer una breu presentació de tu mateix a nivell professional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x				x				x	
2. Quin és el teu nivell de coneixement sobre l'educació emocional en infants d'edats compreses entre els 3 i els 6 anys?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x				x				x	
3. Has rebut alguna vegada formació relacionada amb l'educació emocional o l'explicació de contes? Si és així, quina?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
	Comprensió				Pertinença				Importància			

5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x				x				x	
7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
8. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? En quin sentit?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x				x				x	
9. En termes generals, consideres que els contes poden millorar l'educació emocional dels infants a les aules? Per què?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

8. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? En quin sentit?

Com a proposta, aquesta pregunta estaria bé reformular-la. Evita conceptes com "no adequat o mal explicat"...

7.4.2. Validacions del qüestionari

Benvolgut/da Sr./Sra.

Ens dirigim a vostè amb l'objectiu de sol·licitar la seva col·laboració com a expert en la validació d'un qüestionari, que forma part del TFG (Treball de Fi de Grau) que porta per títol: "Contes i emocions: una estratègia d'educació emocional per infants d'entre 3 i 6 anys", dirigit per la Sra. Sofia Moya, de la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

L'instrument que li presentem és el qüestionari que es passarà tant a mestres d'educació infantil com a diverses famílies.

És per aquest motiu, que li agrairíem que llegís el qüestionari i tingués l'amabilitat de valorar-lo en els espais habilitats en aquest document. Les valoracions que ens proporcionis ens permetran recollir informació valuosa que contribuirà a la investigació.

El document que li adjuntem té la següent estructura:

- A. La contextualització de l'instrument d'avaluació
- B. Els criteris de validació
- C. La plantilla de validació que ha d'omplir
- D. Les seves dades

Moltes gràcies per la seva col·laboració.

Cordialment,
Noa Rivero Millán
49765037-Y
El Vendrell, 03 d'Abril del 2023

A. La contextualització de l'instrument d'avaluació

Els objectius de la investigació són:

Objectiu general:

- O.G: Analitzar l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys.

Aquest objectiu es ramifica en els següents *objectius específics*:

- O.E.1: Identificar el nivell de formació en educació emocional i/o contes que tenen els diferents professionals.
- O.E.2: Identificar quins són els recursos i estratègies més utilitzats per treballar l'educació emocional.
- O.E.3: Investigar l'estat de coneixement i utilització del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional.
- O.E.4: Analitzar les percepcions sobre l'efectivitat de l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional per part dels professionals i famílies.
- O.E.5: Identificar els principals beneficis i funcions de treballar les emocions en edats primerenques amb la utilització del conte.
- O.E.6: Comparar les percepcions dels professionals amb les famílies sobre la importància, beneficis i efectivitat dels contes com a eina clau per fomentar l'educació emocional en infants.

B. Els criteris de validació

Els criteris d'avaluació seleccionats per avaluar els aspectes que ens interessin del qüestionari són els següents:

Aspecte per validar	Criteri	Escala
Les preguntes del guió del qüestionari	Comprensió	Escala de l'1 al 4
	Pertinença	
	Importància	

- **Comprensió:** S'entén la pregunta? Està ben expressada o redactada i no comporta ambigüitat?

- **Pertinença:** S'adequa la pregunta als objectius de la investigació?
- **Importància:** Valori entre 1 i 4 el grau d'importància que, segons el seu criteri, té la pregunta respecte als objectius de la investigació.
- **Comentaris:** Indiqui lliurement els comentaris que consideri oportuns al final de l'entrevista.

VALIDACIÓ DE CADA PREGUNTA

	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

COMENTARIS FINALS

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Respons a aquest qüestionari com a...	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
a) Mestre/professional												
b) Pare/mare/tutor/				X				X				X
2. Has rebut formació en el camp de l'educació emocional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
a) Sí				X				X				X
b) No												
3. Dels següents recursos proposats per treballar l'educació emocional, selecciona aquells que fas servir més sovint.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
a) Conte												
b) Dibuix												
c) Joc												
d) Pel·lícula												
e) Altres: oberta				X				X				X
4. Amb quina freqüència llegiu/llegíeu contes relacionats amb l'educació emocional als vostres fills/alumnes a casa/escola?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				X				X				X

a)Més d'un cop a la setmana b)Menys d'un cop a la setmana c)mai												
5. Principalment, amb quins d'aquests objectius expliques els contes als teus fills/alumnes? a)Lúdic b)Emocional c)Formatiu d)Reforç del vincle e)Altres: oberta	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			X				X				X	
6. En una escala de l'1 al 10, en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			X				X				X	
7. En una escala de l'1 al 10, què tan efectiu consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			X				X				X	
8. Has notat o creus que el teu fill/alumne ha millorat la seva competència emocional després de llegir contes? a)Sí b)No c)No estic segur/a	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
9. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? a)Si b)No c)No estic segur	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
10. Tens alguna recomanació de contes que recordi que hagin estat útils per a fomentar l'educació emocional en els seus fills/alumnes? Si és que sí, menciona'ls.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			X				X				X	

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Pregunta 9: Concretar

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Respon a aquest qüestionari com a... a) Mestre/professional b) Pare/mare/tutor/	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x				x				x			
2. Has rebut formació en el camp de l'educació emocional? a) Sí b) No	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x				x				x			
3. Dels següents recursos proposats per treballar l'educació emocional, selecciona aquells que fas servir més sovint. a) Conte b) Dibuix c) Joc d) Pel·lícula e) Altres: oberta	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x				x				x			
4. Amb quina freqüència llegiu/llegíeu contes relacionats amb l'educació emocional als vostres fills/alumnes a casa/escola? a) Més d'un cop a la setmana b) Menys d'un cop a la setmana c) mai	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x				x				x			
5. Principalment, amb quins d'aquests objectius expliques els contes als teus fills/alumnes? a) Lúdic b) Emocional c) Formatiu d) Reforç del vincle e) Altres: oberta	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x					x				x		
6. En una escala de l'1 al 10, en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x				x				x			
7. En una escala de l'1 al 10, què tan efectiu consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x				x				x			
8. Has notat o creus que el teu fill/alumne ha millorat la seva competència emocional després de llegir contes? a) Sí	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x				x				x			

b)No c)No estic segur/a												
9. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? a)Si b)No c)No estic segur	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x			x				x			
10. Té alguna recomanació de contes que recordi que hagin estat útils per a fomentar l'educació emocional en els seus fills/alumnes? Si és que sí, menciona'ls.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	x				x				x			

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Noa, crec que a la pregunta 9 podries especificar en quin sentit podria resultar perjudicial un conte mal explicat per tal que la persona que respon ho tingui més clar.

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1.Respons a aquest qüestionari com a... a)Mestre/professional b)Pare/mare/tutor/	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				X
2. Has rebut formació en el camp de l'educació emocional? a)Sí b)No	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				X				x				x
3.Dels següents recursos proposats per treballar l'educació emocional, selecciona aquells que fas servir més sovint. a)Conte b)Dibuix c)Joc d)Pel·lícula e)Altres: oberta	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				X				x				X
4. Amb quina freqüència llegiu/llegíeu contes relacionats amb l'educació emocional als vostres fills/alumnes a casa/escola?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				X				x				x

a)Més d'un cop a la setmana b)Menys d'un cop a la setmana c)mai												
5. Principalment, amb quins d'aquests objectius expliques els contes als teus fills/alumnes? a)Lúdic b)Emocional c)Formatiu d)Reforç del vincle e)Altres: oberta	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x				x				X	
6. En una escala de l'1 al 10, en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			X				x				x	
7. En una escala de l'1 al 10, què tan efectiu consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x				x				X	
8. Has notat o creus que el teu fill/alumne ha millorat la seva competència emocional després de llegir contes? a)Sí b)No c)No estic segur/a	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x				x				x	
9. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? a)Si b)No c)No estic segur	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x				x				X	
10. Tens alguna recomanació de contes que recordi que hagin estat útils per a fomentar l'educació emocional en els seus fills/alumnes? Si és que sí, menciona'ls.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			X				x				x	

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Noa, considero el teu TFG realment interessant i amb un enfocament del tot pertinent. De totes maneres, hi h alguns aspectes a tenir en compte en aquest qüestionari:

1. T'adones que si és pare/mare/tutor, la pregunta 2 segurament la resposta serà "no"? No creus que això pot fer que sigui una resposta esbiaixada i els resultats es decantaran molt cap al "no"? La meva proposta és que la pregunta 2, la facis només als docents.
2. No sé si seria possible que el qüestionari de pares/mares/tutors fos diferent del dels docents. Ho dic perquè la visió sobre els contes, en general, dels pares tendeix a ser més pràctica que no pas la dels docents. Els docents sempre (quasi sempre) hi busquen més aquest aspecte didàctic que els pares/mares/tutors. Això seria un suggeriment.
3. Intenta sempre que sigui possible usar el llenguatge inclusiu.
4. En el cas dels DOCENTS, creus pertinent que se'ls pregunti en quina etapa educativa fan classes? O potser tots són d'infantil...

Tots aquests comentaris són suggeriments. A partir d'aquí, Noa, aplica allò que creguis pertinent. El teu treball, sens dubte, pot tenir uns resultats que poden ser del tot interessants per a futures investigacions. Som-hi, doncs!

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1.Respons a aquest qüestionari com a...	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
a)Mestre/professional												
b)Pare/mare/tutor/				x				x				x
2. Has rebut formació en el camp de l'educació emocional?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
a)Sí				x				x				x
b)No												
3.Dels següents recursos proposats per treballar l'educació emocional, selecciona aquells que fas servir més sovint.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
a)Conte				x				x				x
b)Dibuix												
c)Joc												
d)Pel·lícula												
e)Altres: oberta												
4. Amb quina freqüència llegiu/llegíeu contes relacionats amb l'educació emocional als vostres fills/alumnes a casa/escola?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
a)Més d'un cop a la setmana				x				x				x
b)Menys d'un cop a la setmana												
c)mai												

5. Principalment, amb quins d'aquests objectius expliques els contes als teus fills/alumnes? a) Lúdic b) Emocional c) Formatiu d) Reforç del vincle e) Altres: oberta	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
6. En una escala de l'1 al 10, en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
7. En una escala de l'1 al 10, què tan efectiu consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
8. Has notat o creus que el teu fill/alumne ha millorat la seva competència emocional després de llegir contes? a) Sí b) No c) No estic segur/a	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x
9. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? a) Sí b) No c) No estic segur	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x						x				x
10. Tens alguna recomanació de contes que recordi que hagin estat útils per a fomentar l'educació emocional en els seus fills/alumnes? Si és que sí, menciona'ls.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				x				x				x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

Pregunta 9. Es parla de perjudicial crec que faltaria matissar en quin sentit, explicar millor a què us referiu amb perjudicial.

C. La plantilla de validació que ha omplir

En el cas que l'instrument sigui un qüestionari, els ítems serien valorats de menor a major grau d'importància amb les paraules "estic totalment d'acord, d'acord, en desacord i totalment en desacord".

1. Respons a aquest qüestionari com a... a) Mestre/professional b) Pare/mare/tutor/	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
2. Has rebut formació en el camp de l'educació emocional? a) Sí b) No	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
3. Dels següents recursos proposats per treballar l'educació emocional, selecciona aquells que fas servir més sovint. a) Conte b) Dibuix c) Joc d) Pel·lícula e) Altres: oberta	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
4. Amb quina freqüència llegiu/llegíeu contes relacionats amb l'educació emocional als vostres fills/alumnes a casa/escola? a) Més d'un cop a la setmana b) Menys d'un cop a la setmana c) mai	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
5. Principalment, amb quins d'aquests objectius expliques els contes als teus fills/alumnes? a) Lúdic b) Emocional c) Formatiu d) Reforç del vincle e) Altres: oberta	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
6. En una escala de l'1 al 10, en quina mesura creus que els contes influeixen en el desenvolupament d'habilitats emocionals dels infants?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			X					x				x
7. En una escala de l'1 al 10, què tan efectiu consideres que són els contes com a eina per a ajudar els nens a expressar les seves pròpies emocions?	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
8. Has notat o creus que el teu fill/alumne ha millorat la seva competència emocional després de llegir contes? a) Sí b) No c) No estic segur/a	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
			x					x				x
	Comprensió				Pertinença				Importància			

9. Creus que un conte no adequat o mal explicat pot ser perjudicial per a l'infant? a)Si b)No c)No estic segur	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		x				x						X
10. Té alguna recomanació de contes que recordi que hagin estat útils per a fomentar l'educació emocional en els seus fills/alumnes? Si és que sí, menciona'ls.	Comprensió				Pertinença				Importància			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
				X				x				x

COMENTARIS SOBRE ALGUN APARTAT O PREGUNTA

--

7.5. Annex 5. Entrevistes transcrites

1. ENTREVISTA A PSICÒLEG

1. Podries fer una breu presentació del teu recorregut professional?

Actualment, treballo com a psicòleg al departament de Serveis Socials d'un ajuntament. Vaig iniciar-me en el món de l'educació com a voluntariat, vaig començar com a monitor, educador, i després director de lleure en un esplai. Després, vaig seguir aquest camí i he treballat com a animador sociocultural, com a director d'un centre cívic, com a tècnic de cultura i fins ara, queestic com a psicòleg.

2. Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys? Si és així, quina?

Sí. De manera genèrica als graus d'Educació Social i de Psicologia, i de forma més específica a diferents tallers de gestió emocional a la infància i la joventut.

3. Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? I per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional?

No, no recordo cap formació. He programat i realitzat molts tallers de contes a l'etapa com a director de Centre Cívic, i sempre he seguit el criteri que marcava el tallerista contractat, encara que haig de dir que normalment l'objectiu sempre estava relacionat amb el foment de la lectura.

4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?

Sí, molt. És una etapa en què les emocions tenen un paper molt important en el desenvolupament de l'infant i, per tant, la seva educació també hauria de ser primordial en aquest sentit.

5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?

Sí. Bàsicament a través de contes i històries, joc, dibuixos i la pròpia conducta de l'infant.

6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...)

Jo diria que totes són importants. Jo diferenciaria si són explicats a l'entorn familiar, on es pretén més enfortir el vincle i formar en valors, i els explicats en altres espais, on és més lúdic i es busca més entretenir i fomentar la lectura i la cultura popular que no pas lo altre.

7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?

Treballar l'educació emocional en general ajuda a gestionar millor les emocions pròpies i a empatitzar amb les dels altres. A més, els contes tenen una estructura molt determinada, i permeten identificar de manera més fàcil les emocions amb situacions i personatges molt

concrets. Es poden rellegir, es poden explicar diverses vegades... i així és fàcil que es fixin millor a la memòria.

8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit?

Molt difícilment pot tenir una conseqüència negativa, crec que si no és aquesta la intenció no pot ser perjudicial. Si la intenció és atemorir un infant amb un conte de terror no adequat a la seva edat, pot ser perjudicial en un primer moment, però no tindrà una repercussió mantinguda en el temps.

9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què?

Així en general sí. L'educació emocional és imprescindible en l'educació dels infants. El conte permet treballar una part d'aquesta educació de manera lúdica, permet fer vincle i té altres beneficis com el foment de la lectura i la cultura popular. A més, es poden crear contes personalitzats per a situacions emocionals molt concretes.

2. ENTREVISTA A PSICOPEDAGOGA

1. Podries fer una breu presentació del teu recorregut professional?

Actualment soc psicopedagoga en un centre educatiu. Vaig començar la meua carrera acadèmica en el grau de pedagogia, on vaig adquirir una sòlida base teòrica sobre els processos d'aprenentatge i desenvolupament dels nens. Posteriorment, em vaig especialitzar en l'àrea de psicopedagogia.

Després d'un any de pràctiques, vaig estar treballant en un institut públic en Sheffield, Anglaterra. En tornar, vaig començar a treballar en centres educatius d'aquí, fins a l'actualitat. La meua experiència a l'aula em va permetre comprendre les necessitats individuals dels estudiants i adaptar els meus enfocaments pedagògics per a promoure el seu desenvolupament integral.

2. Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys? Si és així, quina?

Sí, durant la meua formació vaig cursar diverses assignatures que em van proporcionar coneixements sobre el desenvolupament emocional dels nens en aquesta franja d'edat. Vaig rebre formació sobre el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys, coneixements

sobre les teories i els processos emocionals dels nens, estratègies per identificar i gestionar les seves emocions adequadament, etc.

A més, les pràctiques de psicopedagogia durant la meua carrera em van permetre posar en pràctica aquests coneixements treballant directament amb infants

3. Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? I per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional?

No, però seria interessant. He utilitzat contes com a eina de comunicació amb alumnes nouvinguts i crec que m'ajudaria que m'ensenyessin a explicar contes bé.

4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?

Sí, crec que cal treballar l'educació emocional des de petits. És un aspecte que em sembla que abans no es treballava gaire, però que, en canvi, és important per proporcionar eines als infants per conèixer i saber gestionar millor les seves emocions.

5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?

He treballat a través de molts recursos. He fet servir molt els jocs i les activitats lúdiques, com a mitjans per explorar i expressar les seves emocions. També he utilitzat la narració de contes, creant un espai segur on els infants poden identificar-se amb els personatges i explorar les seves pròpies emocions. Així mateix, he implementat tècniques de relaxació i respiració per ajudar-los a gestionar l'estrès i l'ansietat...

6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...)

Considero que els contes infantils tenen moltíssimes funcions importants i em costa dir quines ho són més. Serveixen com a entreteniment, estimulen la lectura i enforteixen la relació amb l'infant, desenvolupen la seva imaginació, aprenen les conseqüències de les nostres accions, ajuden a l'infant a obrir-se i parlar d'emocions, normalitzar-les, etc. Crec que és important que tots els infants tinguin algú que els expliqui contes i els dediqui temps.

7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?

Penso que els contes permeten treballar les diferents emocions a partir d'històries i situacions en què els infants poden identificar estats emocionals, relacionar-los amb fets i accions i aprendre maneres de gestionar-los. Són una bona eina de treball de l'educació emocional perquè permeten l'acompanyament per part d'un adult i l'explicació de situacions difícils amb delicadesa.

8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit?

Podria ser-ho si s'ensenyen missatges negatius, es transmeten prejudicis o se censura l'expressió de les emocions. Per exemple, hi ha contes que transmeten rols de gènere tradicionals o es poden fer interpretacions per part de l'adult que podrien perpetuar estereotips negatius.

9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què?

Pot ser una eina eficaç si es troben contes adequats i es treballen bé. Crec que depèn molt de la persona que l'explica i quin missatge vol transmetre.

3. ENTREVISTA A MESTRA D'INFANTIL

1. Podries fer una breu presentació del teu recorregut professional? Durant 4 anys em vaig treure la carrera d'educació infantil i en acabar vaig començar el màster de Prevenció i Intervenció en problemes de conducta. Quan vaig acabar el màster, em vaig presentar a una entrevista per a treballar a l'escoleta infantil del meu poble i va ser així com vaig començar a treballar allí durant 3 anys, fins que em van cridar de la borsa de la Comunitat Valenciana per a començar a treballar a les escoles públiques fent substitucions, fins l'any passat on em vaig presentar a les oposicions per a mestra d'infantil i vaig aconseguir la meua plaça, per tant, aquest any soc funcionària en pràctiques.

2. Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys? Si és així, quina? Sí, al màster un dels temes era l'educació emocional, on vam tractar les emocions més bàsiques, habilitats socials, resolució de conflictes...

3. Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? I per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional? No, no he rebut cap formació. La meua guia per a escollir un conte i que sigui adequat per a treballar un tipus d'emoció, és informant-me per mitjà de les xarxes socials i llegint comentaris sobre el conte en qüestió.

4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important? Sí, és imprescindible. I s'hauria de començar a treballar des de ben menuts, per a ajudar-los a reconèixer i identificar les emocions en els altres i per a resoldre conflictes de la forma més positiva possible.

5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos? Sí, des de fa anys les treballo amb el meu alumnat, sobretot en el moment de l'assemblea, on per mitjà

dels monstres de colors preguntem a cada alumne/a com se sent i perquè és una activitat que fem tots els dies. També les treballo per mitjà de contes, targetes amb imatges, objectes que ens han portat des de casa i que els fa sentir alguna emoció en concret, etc.

6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...). Per mi el conte té moltíssimes funcions, però destacaria la d'ensenyar hàbits i comportaments, ampliar el vocabulari i despertar la imaginació.

7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes? Ajuda a l'alumnat a identificar-se amb les emocions dels personatges i a conèixer i diferenciar millor les emocions en general.

8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit? Sí, per això, sempre hem d'escollir els contes de manera adequada d'acord a l'edat, interessos i necessitats de l'alumnat, perquè de l'altra forma, es pot perdre l'atenció i l'interès durant la narració, pot provocar distraccions i confusions.

9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què? Sí, crec que és molt eficaç al llarg de tota l'etapa d'infantil, perquè és una bona manera per a ajudar a l'infant a visualitzar millor les diferents emocions per mitjà d'imatges i vocabulari que van aprenent dia a dia.

4. ENTREVISTA DIRECTORA D'UN CENTRE D'EDUCACIÓ INFANTIL

1. Podries fer una breu presentació del teu recorregut professional? Pel que fa al meu recorregut professional t'he de dir que és molt llarga i molt curta. Molt llarga perquè fa molts anys, i molt curta perquè sempre he treballat a la mateixa escola. Vaig començar al 1985, que em vaig incorporar com a educadora, tutora de 3-4 anys. Al 1990 em van proposar la direcció de l'escola. Després, va sortir un decret que la direcció de l'escola havia de tenir magisteri i em va sorgir l'oportunitat d'anar a estudiar. Al 1995 em vaig treure la titulació de magisteri. Avui dia, per tant, segueixo com a directora del centre (dic magisteri perquè abans se li deia magisteri, soc conscient que ara és grau d'educació infantil).

2. Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys? Si és així, quina? Sí, però més que per conèixer el comportament emocional, per gestionar aquest comportament emocional. En aquestes edats l'infant és

egocèntric per naturalesa, és allò de “manda orden y que sea pronto”, però en alguns infants això es converteix en un comportament sever i continuat, que pot ser manca de límits, d'atenció afectiva, sobreprotecció, etc. A l'escola els nens els hi costa admetre que tu puguis estar amb altres infants, són petitons i no ho entenen. El primer que s'ha de fer és conèixer el comportament, el perquè d'aquest comportament i intentar gestionar aquestes emocions, aquest és l'objectiu.

3. Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? I per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional?

No he rebut cap formació específica sobre com explicar contes o com seleccionar-los per treballar estats emocionals. Però puc dir que he adquirit experiència al llarg dels anys a través de la pràctica i de l'observació dels nens. He experimentat amb diferents contes i he après a identificar aquells que connecten més amb les seves emocions.

4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?

Sense cap mena de dubte, treballar l'educació emocional a les aules d'educació infantil és vital. Aquestes primeres etapes de la vida són crucials per al desenvolupament emocional dels infants. Ensenyar-los a reconèixer, expressar i gestionar les seves emocions els proporciona una base sòlida per afrontar els reptes amb els quals amb els anys s'aniran enfrontant.

5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?

Sí, he treballat les emocions amb els infants. Utilitzo molts recursos per a aquest propòsit. A part dels contes, incorporo jocs de rol, activitats artístiques com són el dibuix i la pintura, cançons i danses, el diàleg obert on els nens poden compartir els seus sentiments i experiències. A l'escola ho treballem en termes generals a través de diferents propostes, a vegades sense tenir-ho programat o sense ser l'objectiu directe, pensa que les activitats poden fomentar o treballar més d'un aspecte alhora.

6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...)

Moltes. Et diria que en primer lloc, tenen una dimensió lúdica que permet als nens gaudir de la lectura. També poden ser utilitzats per ensenyar hàbits i comportaments positius, nosaltres per exemple tenim llibres que tracten sobre diferents rutines i els hi és més fàcil integrar-les i reproduir-les després ells mateixos. Els contes desperten la imaginació i estimulen la creativitat dels nens, els permeten viure altres perspectives i aprendre de les experiències dels altres.

7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?

Treballar amb contes per a l'educació emocional té molts avantatges. Quan els nens escolten històries, poden identificar-se amb els personatges, això fa que incorporin experiències que potser ells no han viscut i els ajuda a entendre millor les seves pròpies emocions veient-se reflectits en allò. Això els ajuda a conèixer-se a si mateixos i a controlar les seves emocions. Els contes també ensenyen als nens formes positives de resoldre conflictes i com gestionar les seves emocions en diferents situacions. A més a més, els contes fomenten la comunicació i el diàleg entre els nens i els adults, ja que els donen un espai segur per parlar de les seves emocions i reflexionar sobre elles.

8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit?

Els contes han de ser seleccionats amb cura per assegurar que siguin apropiats pel desenvolupament i la comprensió dels nens. Un conte que tracta temes massa complexos o aterridors sí que pot causar pors i confusions innecessàries. De la mateixa manera, si el conte no s'explica adequadament, pot donar lloc a malentesos o interpretacions equivocades. És essencial utilitzar un llenguatge clar i adaptar-se a les edats a les quals ens dirigim.

9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què?

Clar, bueno, ja ho he anat esmentat una mica a les altres preguntes. Els contes ofereixen una forma indirecta d'abordar les emocions, ja que els nens poden connectar-se amb els personatges i les històries, poden explorar, poden identificar i expressar les seves pròpies emocions, sobretot si es treballen els contes d'una forma dinàmica on els infants se sentin participants. Els contes en general són un recurs molt versàtil per fomentar el creixement emocional, formatiu, per divertir-se, etc.

5. ENTREVISTA A BIBLIOTECÀRIA

1. Podries fer una breu presentació del teu recorregut professional?

Soc diplomada en Biblioteconomia i Documentació per la Universitat de Barcelona i llicenciada en Documentació per la Universitat Oberta de Catalunya. La meua carrera professional s'ha centrat principalment en l'àmbit de les biblioteques públiques.

Vaig començar la meua carrera com a bibliotecària itinerant al Baix Llobregat Costaner. Posteriorment, vaig ser directora de la Biblioteca Josep Pla en Les Roquetes (Sant Pere de Ribes)

i des de l'any 2008, tinc l'honor de ser la directora de la Biblioteca Manuel de Pedrolo a Sant Pere de Ribes.

2. Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys? Si és així, quina?

No, no he rebut cap formació al respecte.

3. Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? I per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional?

He rebut formació específica en l'art de contar contes, encara que fins al moment, no ha estat enfocada a treballar algun estat emocional, sinó al foment de la lectura.

He assistit a tallers i cursos específics en els quals s'han abordat tècniques de narració, com crear un ambient adequat, etc.

4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?

Si, suposo que sí.

5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?

No gaire, com a bibliotecària, el meu principal objectiu és fomentar la lectura i l'amor pels llibres en els nens. A l'hora d'explicar no busquem "treballar" cap tema, sinó el component més lúdic de la lectura, sobretot en aquestes edats.

Encara que soc conscient de la importància del treball emocional en el desenvolupament infantil, a la biblioteca no ens enfoquem específicament en això.

6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...)

Totes les funcions que esmentes em semblen molt importants, però si haig de triar alguna, diria que la funció lúdica, que permet als infants gaudir d'una activitat divertida i atractiva alhora que aprenen, i la funció de despertar la imaginació i curiositat.

7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?

Al meu parer els contes que estan pensats per treballar exclusivament l'educació emocional acostumen a tenir poc valor literari. Trobo més interessant escollir llibres de qualitat que no siguin tant clars ens emocions, però que també ens poden servir (si volem, encara que no sigui el principal motiu per fer la lectura) per parlar de segons quins temes.

8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit?

Al meu entendre, encara que un conte no sigui adequat per a l'edat o el context del nen, no ha de ser necessàriament perjudicial, però sí que pot generar certa confusió o desinterès en el nen.

Per exemple, si un conte és massa complex o tracta temes que estan fora de l'abast del nen, és possible que no ho entengui i, per tant, desconnecti amb facilitat.

No obstant això, sí que crec que és important triar els contes adequats per a la seva edat i el seu context, entre altres, perquè puguin gaudir d'ells i beneficiar-se de tot el que poden oferir-los.

9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què?

Malgrat la meua experiència és limitada en aquest camp, ja que no solc utilitzar contes en aquest context, crec que sí poden tenir potencial com a eina per a treballar l'educació emocional en aquest grup d'edat. Al final, els contes permeten als nens identificar-se amb els personatges i, per tant, poden ajudar-los a explorar emocions, aprendre estratègies...

6. ENTREVISTA IL·LUSTRADOR I ESCRIPTOR

1.Podries fer una breu presentació del teu recorregut professional?

Vaig fer el batxillerat artístic i, després, vaig fer la carrera de publicitat. Al cap d'unes setmanes vaig veure que aquella carrera no era per mi, m'agradava molt la part creativa, però no m'agraden els valors que van associats a la publicitat. En deixar-la, vaig estudiar il·lustració i, posteriorment, educació infantil. Avui dia em dedico a il·lustrar i, a vegades, escriure contes infantils.

2. Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys? Si és així, quina?

Específicament no, però és cert que a la carrera ens parlàvem sobre aquests temes. A més, jo em considero una persona molt en contacte amb les seves emocions i que crec que també amb les dels altres, des de petit que soc molt sensible i això ha fet sempre que m'agradi molt el tema, llegir molt sobre això, etc. Crec que és un tema al qual socialment no se li dona espai, sobretot quan érem petits i, per mi, és important reivindicar-lo.

3. Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? I per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional?

No he rebut una formació específica centrada en com narrar o escollir contes, però als graus, cursos, etc. he adquirit formació en tècniques d'escriptura creativa, desenvolupament de personatges, estructura narrativa, adaptació d'històries per a diferents grups d'edat...

4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important?

Jo et diria que és bàsic, a l'escola es demana que s'expliquin moltes coses i no hi ha temps per a tot. Veig als adults del meu voltant, em veig a mi, que moltes vegades som analfabets emocionals, i crec que això ens porta molts problemes al llarg de la vida. Jo ho treballo molt amb els meus fills, i la seva mestra ens diu que es nota, que els meus fills saben identificar que els hi passa, saben expressar-ho i que entenen que totes les emocions són vàlides. El que personalment crec que no és vàlid, són les maneres d'expressar-les, és a dir, pots sentir ràbia, el tema és com l'expressem, si l'expressem pegant a algú no és la manera més correcta, però expressar-la és necessari i saludable.

5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos?

Sí, sobretot amb els meus fills. A casa el que fem principalment és parlar-ho, quan hi ha una emoció molt intensa primer de tot intentem recuperar la calma, per exemple el meu fill necessita estar sol i la meva filla agafa llibres perquè l'ajuden a calmar-se. Després, parlem sobre el tema i sobre el que han sentit.

6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...)

Jo crec que són totes. La meva filla ara aprèn a llegir sola, però això no vol dir que sempre llegeixi sola, a la nit llegim junts i sento que enfortim el vincle.

7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes?

Que pot ser una porta d'obertura a parlar moltes coses. Per exemple, pots treure un conte a l'aula per abordar un problema però sense fer-ho de forma directa, i així, ningú a la classe se senti tan interpel·lat.

També trobo que els meus fills s'identifiquen molt amb els personatges, i ho considero un benefici molt important. A vegades quan dibuixo els meus fills venen i diuen "jo soc aquest", "jo aquesta", vull dir, que s'identifiquen per determinades raons. Un exemple que et puc posar i que m'ha passat fa poc, és que tenim un conte a casa d'una nena (Emma) que té por de tirar-se amb tirolina, i al final del conte diu "jo puc", i ho acaba fent. I la meva filla l'altre dia sentia por per fer una cosa i em va dir: "faré com l'Emma, perquè jo puc", i ho va fer. Va ser com, ostres!, realment es reconeixen amb les històries.

8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit?

No del tot, jo crec que pot passar que no els interessi o que perdin el fil i deixin de parar atenció. Per exemple, un dels contes que he escrit "els homes no plorem", està destinat a infants d'uns 5 anys, un dia vaig anar a una escola i vaig veure que a 6é (12 anys) havien fet un treball brutal

amb aquest conte. Jo crec que si treballes el conte amb un bon acompanyament i l'expliques per la seva edat, els contes es poden adaptar. Jo soc defensor de no vetar cap tema, jo crec que es pot parlar de tot si ho adequem a la seva edat.

9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què?

Sí, molt. I no només de 3 a 6 anys, sinó sempre. De vegades veus que tes més fàcil reconèixer coses en la vida dels altres que en la teva pròpia, a mi mateix em passa. Quan ho veus de forma externa, pots integrar-ho de manera més senzilla.

7. ENTREVISTA CONTACONTES

1. Podries fer una breu presentació del teu recorregut professional? Soc mestra d'educació infantil amb 16 anys d'experiència, havent treballat principalment a l'Escola Pública. Vaig començar la meua carrera docent en l'etapa 0-3 anys i posteriorment vaig fer el pas a l'etapa 3-6 anys a l'Escola Pública. Durant la meua trajectòria, he tingut l'oportunitat d'assumir rols de tutoria i he estat constant en el meu compromís d'acompanyar als meus alumnes i alumnes.

Actualment, a causa de la meua passió per l'educació literària, soc contacontes autònoma i duc a terme activitats en diferents espais com a espais infantils, casals, centres cívics i biblioteques. A més, gestiono el perfil d'Instagram @A_ritme_de_contes, on comparteixo recursos i experiències relacionades amb la narració de contes.

2. Has rebut algun tipus de formació per tal de conèixer el comportament emocional dels infants d'entre 3 i 6 anys? Si és així, quina? A la carrera, amb l'assignatura de psicologia de l'educació, ens vam apropar al desenvolupament afectiu i socioemocional del nen i de la nena. Posteriorment, he fet algun curs de formació al professorat "Tècnic en educació emocional (40h) o "De l'emoció a l'acció (20h), on la part emocional era el centre del programa formatiu. Així i tot, he de dir que el gruix important de cursos realitzats estan destinats a l'educació inclusiva. Formacions que, tot i no contenir l'emoció en el títol del seu programa, indubtablement, posen el focus, també, en la part emocional de l'alumnat i crec que és de rebut tenir-ho en compte.

Quant a formació no regada, a mi m'agrada parlar, aquí, d'aquest coneixement que adquireixes gràcies a la lectura de llibres on la infància i l'emoció van de la mà. Alguns llibres que m'han fet vibrar són:

"El cerebro del niño" de Daniel J. Siegel

"El arte de poner los limites " de Sonia Kliass

"El don de la sensibilitat en la infància" de ELAINE ARON

"Niños altamente sensibles" de Úrsula Perona

3. Has rebut algun tipus de formació sobre com explicar contes? I per saber com escollir un conte perquè sigui bo com a recurs per treballar algun estat emocional? La millor de les formacions que he rebut, sens dubte, es bressola en la pròpia experiència personal, en la pròpia recerca, investigació i posada en pràctica en aquests 16 anys de docència on, la literatura, sempre, m'ha acompanyat i ha acompanyat al meu alumnat.

Així i tot, dels cursos realitzats, com alumna, escolliria els que ofereix Rosa Sensat. Per posar-ne un exemple, el de:

Literatura Infantil y libros para las primeras edades (25h) de Rosa Sensat, em va entusiasmar. Com abans he fet, deixaré algunes lectures que recomanaria. Lectures que sumen i et conviden a aprendre. Per posar-ne alguns exemples:

"Sota la pell del llop" de l'Eva Martínez

*La formación de lectores literarios en la Educación Infantil" de la Cristina Correro

"Lectures que fan lectors" de la Cristina Correro i en Joan Portell

4. Creus que treballar l'educació emocional a l'aula d'educació infantil és important? Les emocions són part essencial en l'aprenentatge. Per tant, sí, el treball emocional és vital a l'aula.

5. Has treballat les emocions amb infants? Si és així, a través de quins recursos? Sí, he treballat les emocions amb els infants, sempre d'una forma activa, conscient i buscada. A les aules, destaco la utilització de l'Emotional Table i del racó de la calma, un espai tranquil i acollidor on els nens poden relaxar-se i reflexionar sobre les seves emocions. I, òbviament, a través dels contes, tant a les aules com en les meves sessions de contacontes.

6. Quines són les funcions que consideres importants dels contes infantils? (lúdica, ensenyar hàbits i comportaments, despertar la imaginació, enfortir el vincle...). Totes les funcions que exposes, a tall d'exemple, són importants. Però, per a mi, sens dubte, l'enfortiment del vincle i la diversió són les funcions que em ressonen dins.

7. Quins beneficis creus que aporta treballar l'educació emocional a través dels contes? Els contes ens ajuden a transitar, a validar i donar resposta a allò que sentim.

És un recurs que acompanya, d'una forma orgànica, el desenvolupament afectivo- socioemocional del nen i de la nena; fins i tot, m'atreuria a dir, de l'adult que s'hi acostava i reconeix el valor que contenen.

8. Creus que un conte no adequat (a l'edat, al context...) o explicat de forma poc adequada, pot ser perjudicial (pors, confusions...) per a l'infant? En quin sentit?

Els contes tenen aquest poder de calar dins. És per això que quan decidim explicar un conte cal que, prèviament, hagi passat per l'emoció de l'adult.

No s'hi val l'expressió "aquest mateix" (sense preparació prèvia). Cal ser molt curiosos amb la informació que posem a l'abast dels nostres nens i nenes i, els contes, són part d'aquesta informació. És per això que, com adults, tenim el deure de seleccionar, amb cura, les narracions que farem.

Allunyades de la improvisació i plenes de consciència. L'adult ha de conèixer la història que porta a les mans per poder fer una introducció, si és necessari, per saber com conduir les emocions que aflorin, etc.

9. Consideres eficaç l'ús del conte infantil com a eina per treballar l'educació emocional en infants d'entre 3 i 6 anys? Per què?

El conte conté la vida mateixa a les seves pàgines i ha de ser part de la vida a l'aula, sempre. SEMPRE, insisteixo, en qualsevol moment i situació.

És clar que considero eficaç el conte com a recurs per acompanyar les emocions dels nens i nenes, però allò que em sembla contraproduent és que l'adult, només els cerqui quan ha de donar resposta a "una situació". Considero que se'n pot fer un abús del conte com a "eina per a" i deixar de banda les pulsions més importants que bressola. Per a mi, el vincle i la diversió.